

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

**HANDELINGEN VAN DE
OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN**

16/11/1998

C 667 Justitie

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

**ANNALES DES
RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION**

16/11/1998

C 667 Justice

Sommaire

Lundi 16 novembre 1998

COMMISSION DE LA JUSTICE - C 667

Interpellations et question orale jointes :

- interpellation de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la prescription dans l'affaire des utilisateurs des pourvoyeurs de main-d'oeuvre et dans l'affaire des braqueurs de fourgons Securitas" (n° 2119)

- interpellation de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "l'imminence de la prescription dans l'affaire Securitas" (n° 2120)

- interpellation de M. Louis Vanvelthoven au ministre de la Justice sur "la prescription éventuelle du dossier à charge des braqueurs de fourgons Securitas" (n° 2122)

- interpellation de M. Jo Vandeurzen au ministre de la Justice sur "la problématique de la prescription de l'action publique, en particulier dans le cadre de l'instruction concernant les braqueurs de fourgons Securitas" (n° 2123)

- question orale de M. Patrick Dewael au ministre de la Justice sur "le dépassement possible du délai de prescription dans l'affaire Securitas" (n° 1581)

- interpellation de M. Frans Lozie au ministre de la Justice sur "la prescription éventuelle du dossier de la bande Securitas" (n° 2133)

orateurs : MM. **Bourgeois, Laeremans, Vanvelthoven, Vandeurzen, Dewael, Lozie, Van Parys**, ministre de la Justice

Motion

Question orale de M. Jean-Paul Moerman au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la documentation sur l'environnement réel d'associations écoterroristes" (n° 1405)

(La réponse a été donnée par le ministre de la Justice)

orateurs : MM. **Moerman, Van Parys**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Justice sur "la situation et les perspectives pour l'établissement pénitentiaire de Nivelles" (n° 1450)

orateurs : MM. **Moerman, Van Parys**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Justice sur "les moyens mis à la disposition de la cellule "CORPUS" à Mons" (n° 1542)

orateurs : MM. **Moerman, Van Parys**, ministre de la Justice

Question orale de M. Jo Van Overberghe au ministre de la Justice et au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'achat forcé" (n° 1551)

orateurs : MM. **Van Overberghe, Van Parys**, ministre de la Justice

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "les droits des personnes arrêtées" (n° 1555)

orateurs : MM. **Bourgeois, Van Parys**, ministre de la Justice

Inhoud

Maandag 16 november 1998

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE - C 667

Samengevoegde interpellaties en mondelinge vraag :

- interpellatie van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de verjaring in de zaak van de gebruikers van de koppelbazen en in de zaak van de Securitas-bende" (nr. 2119)

- interpellatie van de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de nakende verjaring van de Securitas-zaak" (nr. 2120)

- interpellatie van de heer Louis Vanvelthoven tot de minister van Justitie over "de eventuele verjaring van het dossier van de Securitas-bende" (nr. 2122)

- interpellatie van de heer Jo Vandeurzen tot de minister van Justitie over "de problematiek van de verjaring van de strafvordering, in het bijzonder in het kader van het onderzoek naar de Securitas-bende" (nr. 2123)

- mondelinge vraag van de heer Patrick Dewael aan de minister van Justitie over "het mogelijks verlopen van de verjaringstermijn in de Securitas-zaak" (nr. 1581)

- interpellatie van de heer Frans Lozie tot de minister van Justitie over "de eventuele verjaring van het dossier van de Securitas-bende" (nr. 2133)

sprekers : de heren **Bourgeois, Laeremans, Vanvelthoven, Vandeurzen, Dewael, Lozie, Van Parys**, minister van Justitie

Motie

Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de informatie betreffende de werkelijke maatschappelijke omgeving van ecoterroristische groeperingen" (nr. 1405)

(Het antwoord werd verstrekt door de minister van Justitie)

sprekers : de heren **Moerman, Van Parys**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de minister van Justitie over "de toestand in en de vooruitzichten voor de strafinrichting van Nijvel" (nr. 1450)

sprekers : de heren **Moerman, Van Parys**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de minister van Justitie over "de middelen ter beschikking gesteld van de "CORPUS"-cel te Bergen" (nr. 1542)

sprekers : de heren **Moerman, Van Parys**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Jo Van Overberghe aan de minister van Justitie en aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "afgedwongen koop" (nr. 1551)

sprekers : de heren **Van Overberghe, Van Parys**, minister van Justitie

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de rechten van de gearresteerden" (nr. 1555)

sprekers : de heren **Bourgeois, Van Parys**, minister van Justitie

Question orale de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la grève des magistrats suppléants le 3 novembre 1998" (n° 1574)	20	Mondelinge vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de staking van de plaatsvervangende magistraten op 3 november 1998" (nr. 1574)	20
<i>orateurs</i> : MM. Laeremans, Van Parys , ministre de la Justice		<i>sprekers</i> : de heren Laeremans, Van Parys , minister van Justitie	
Interpellation de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la radioscopie du parquet d'Anvers" (n° 2114)	21	Interpellatie van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de doorlichting van het Antwerpse parket" (nr. 2114)	21
<i>orateurs</i> : MM. Bourgeois, Van Parys , ministre de la Justice		<i>sprekers</i> : de heren Bourgeois, Van Parys , minister van Justitie	
Questions orales jointes de :		Samengevoegde mondelinge vragen van :	
- M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "le cambriolage commis au palais de justice de Bruxelles pendant le week-end du 31 octobre 1998" (n° 1592)		- de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de inbraak in het Brusselse justitiepaleis in het weekend van 31 oktober 1998" (nr. 1592)	
- M. Ignace Van Belle au ministre de la Justice sur "le cambriolage et le vol au palais de justice de Bruxelles" (n° 1594)	23	- de heer Ignace Van Belle aan de minister van Justitie over "de inbraak en diefstal in het justitiepaleis te Brussel" (nr. 1594)	23
<i>orateurs</i> : MM. Bourgeois, Van Belle, Van Parys , ministre de la Justice		<i>sprekers</i> : de heren Bourgeois, Van Belle, Van Parys , minister van Justitie	
Question orale de M. Didier Reynders au ministre de la Justice sur "l'expérience belge en matière de surveillance électronique de détenus" (n° 1591)	26	Mondelinge vraag van de heer Didier Reynders aan de minister van Justitie over "het Belgische proefproject inzake elektronische bewaking van gedetineerden" (nr. 1591)	26
<i>orateurs</i> : MM. Reynders, Van Parys , ministre de la Justice		<i>sprekers</i> : de heren Reynders, Van Parys , minister van Justitie	
Questions orales jointes de :		Samengevoegde mondelinge vragen van :	
- M. Ignace Van Belle au ministre de la Justice sur "les récents développements en matière de car- et homejacking dans notre pays" (n° 1593)		- de heer Ignace Van Belle aan de minister van Justitie over "de laatste ontwikkelingen in verband met car- en homejacking in ons land" (nr. 1593)	
- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "le phénomène de homejacking à Halle-Vilvoorde" (n° 1595)	27	- de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "het fenomeen home-jacking in Halle-Vilvoorde" (nr. 1595)	27
<i>orateurs</i> : MM. Van Belle, Laeremans, Van Parys , ministre de la Justice		<i>sprekers</i> : de heren Van Belle, Laeremans, Van Parys , minister van Justitie	

COMMISSION DE LA JUSTICE
RÉUNION PUBLIQUE DU
LUNDI 16 NOVEMBRE 1998

PRÉSIDENCE de
M. Verwilghen

La séance est ouverte à 15.05 heures.

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
OPENBARE VERGADERING VAN
MAANDAG 16 NOVEMBER 1998

VOORZITTER :
De heer Verwilghen

De vergadering wordt geopend om 15.05 uur.

Regeling van de werkzaamheden

Ordre des travaux

De voorzitter : De mondelinge vragen van de heer Renaat Landuyt (nr. 1569), van de heer Luc Willems (nr. 1573) en van de heer Bart Laeremans (nr. 1596) worden naar een latere datum verschoven.

De interpellatie van de heer Renaat Landuyt (nr. 2117) is ingetrokken.

Samengevoegde interpellaties en mondelinge vraag :

- interpellatie van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de verjaring in de zaak van de gebruikers van de koppelbazen en in de zaak van de Securitas-bende" (nr. 2119)
- interpellatie van de heer Bart Laeremans tot de minister van Justitie over "de nakende verjaring van de Securitas-zaak" (nr. 2120)
- interpellatie van de heer Louis Vanvelthoven tot de minister van Justitie over "de eventuele verjaring van het dossier van de Securitas-bende" (nr. 2122)
- interpellatie van de heer Jo Vandeuren tot de minister van Justitie over "de problematiek van de verjaring van de strafvordering, in het bijzonder in het kader van het onderzoek naar de Securitas-bende" (nr. 2123)

- mondelinge vraag van de heer Patrick Dewael aan de minister van Justitie over "het mogelijks verlopen van de verjaringstermijn in de Securitas-zaak" (nr. 1581)

- interpellatie van de heer Frans Lozie tot de minister van Justitie over "de eventuele verjaring van het dossier van de Securitas-bende" (nr. 2133)

Interpellations et question orale jointes :

- interpellation de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la prescription dans l'affaire des utilisateurs des pourvoyeurs de main-d'oeuvre et dans l'affaire des braqueurs de fourgons Securitas" (n° 2119)
- interpellation de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "l'imminence de la prescription dans l'affaire Securitas" (n° 2120)
- interpellation de M. Louis Vanvelthoven au ministre de la Justice sur "la prescription éventuelle du dossier à charge des braqueurs de fourgons Securitas" (n° 2122)
- interpellation de M. Jo Vandeuren au ministre de la Justice sur "la problématique de la prescription de l'action publique, en particulier dans le cadre de l'instruction concernant les braqueurs de fourgons Securitas" (n° 2123)
- question orale de M. Patrick Dewael au ministre de la Justice sur "le dépassement possible du délai de prescription dans l'affaire Securitas" (n° 1581)

- interpellation de M. Frans Lozie au ministre de la Justice sur "la prescription éventuelle du dossier de la bande Securitas" (n° 2133)

De voorzitter : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik denk dat ik als enige een dubbel interpellatieverzoek heb ingediend. Het eerste deel van mijn interpellatie heeft betrekking op de dreigende verjaring in het dossier van de gebruikers van de koppelbazen en het tweede luik houdt verband met de dreigende verjaring in de zaak van de Securitas-bende.

Mijnheer de minister, ongeveer acht maanden geleden heb ik, samen met een aantal andere collega's, uw voorganger over het eerste dossier geïnterpelleerd.

Hij heeft toen verklaard dat de verjaring in het dossier van de gebruikers van de koppelbazen zich medio 1999 situeerde. Wij hebben toen vrij indringende vragen gesteld, onder meer over een onderzoek met betrekking tot eventuele beroepsfouten en -verantwoordelijkheden. De vorige minister van Justitie is niet willen ingaan op die vragen. Ik zal daarop straks nog terugkomen.

De hoofdbekommernis van de interpellanten en van de minister was uiteraard die dreigende verjaring te vermijden.

De minister heeft toen bevestigd dat diverse mogelijkheden werden onderzocht om de procedure te regulariseren. Er zou prioritair aandacht worden besteed aan de mogelijkheid om de zaak opnieuw aan de raadkamer voor te leggen.

Ik heb toen gewaarschuwd voor het probleem dat kon rijzen met betrekking tot de regel *non bis in idem*, dus wanneer dezelfde zaak twee keer, ter beëindiging van een gerechtelijk onderzoek, aan een raadkamer zou worden voorgelegd.

Nu word ik opnieuw gealarmeerd door persberichten waarin wordt gezegd dat dit dossier door het parket bij verzoekschrift aan het Hof van Cassatie werd voorgelegd. Er komt evenwel geen oplossing. De fataliteit van de verjaring dringt zich dus op.

Terzake wens ik u een aantal vragen te stellen.

Ten eerste, wat was het resultaat naar het onderzoek van de diverse mogelijkheden en alternatieven om de procedure te regulariseren?

Ten tweede, blijkbaar werd geen beroep aantekend hoewel toen een aantal interpellanten gewezen heeft op de rechtspraak van het Hof van Cassatie. Het Hof van Cassatie heeft voorheen geoordeeld dat zowel de arbeidsauditeur als de procureur worden verondersteld gemandateerd te zijn om te dagvaarden.

Een aantal interpellanten heeft er dus op gewezen dat het misschien toch beter was beroep aan te tekenen. Blijkbaar is dit niet gebeurd en heeft men geopteerd voor het indienen van een gemotiveerd verzoekschrift bij het Hof van Cassatie.

Waarom werd voor deze mogelijkheid gekozen en wat is het resultaat daarvan?

Een derde vraag betreft de verjaring. Legt het parket zich daarbij neer? In antwoord op een vorige interpellatie, mijnheer de minister, hebt u omtrent het Antwerpse parket gezegd dat u zich aansloot bij degenen in het parlement die betoogden dat de slechtste houding die van *non possumus* is, "wij leggen de handen in de schoot". U hebt gezegd dat dit niet kon. Ik meen dat dit wat de verjaring betreft ook de stelregel moet zijn en dat het alleszins een bijzonder slecht signaal is als het openbaar ministerie zelf zou zeggen dat er niets meer aan te doen is en dat het naar een verjaring gaat.

Wat werd sinds 19 maart 1998 ondernomen? Wat wordt nu nog ondernomen? Is het dossier geklasseerd? Bent u zinnens nog iets te ondernemen?

Ten vierde, *quid* met de eventuele verantwoordelijkheid? Ik meen dat er hier twee verantwoordelijkheden zijn, namelijk die van de wetgever - en ik kom daarop straks nog terug - en die van de actoren op het terrein. Bij andere interpellaties heb ik er al op gewezen dat er een onderzoek moet gebeuren wanneer er zware beroepsfouten zijn. Uw voorganger heeft gezegd dat daartoe geen aanleiding was en dat daarnaar geen onderzoek moest worden ingesteld. Magistraten die het echter kunnen weten, zeggen dat dit vroeger stelselmatig wel gebeurde wanneer onvergeeflijke blunders werden gemaakt. Ik heb er toen op gewezen dat niemand minder dan raadsheer Huybrechts bij het Hof van Cassatie, in zijn commentaar bij dit specifieke artikel zegt dat dit geen aanleiding tot nietigheid mag geven. Hij voegt er wel uitdrukkelijk aan toe dat een en ander geldt, onverkort het onderzoek naar de beroepsverantwoordelijkheid. Ik meen, mijnheer de minister, dat u op dit punt een nieuwe koers moet varen en dat het niet opgaat dat dergelijke zaken voorbijgaan zonder dat er zelfs maar een onderzoek naar eventuele verantwoordelijkheid wordt ingesteld.

Het tweede luik van de interpellatie betreft de dreigende verjaring in een nieuwe ophefmakende zaak, met name deze van de Securitas-bende. Het betreft overvallen in de jaren '80 door een 21-koppige Limburgse gangsterbende op geldtransporten van Securitas. Ongeveer 100 miljoen frank werd geroofd en 2 agenten werden neergeschoten. De feiten werden bewezen en de daders zijn bekend en toch komt er opnieuw een bericht in de pers dat op een verjaring wordt afgestevend. Als wat ik in de pers lees juist is, dan is dat toch hallucinant.

Ik kom tot mijn vragen. Ten eerste, kunt u mij een overzicht geven van het onderzoek? Klopt het dat er een ontsnapping is geweest toen leden van de gerechtelijke politie een glas zijn gaan drinken met een van de hoofdverdachten en dat ze hem hebben laten lopen na dat zij zopas, tussen pot en pint, een gezellige babbel hadden gehad?

Is het juist dat een deel van het dossier werd gestolen? Is het juist dat heel veel tijd werd verloren bij de wedersamenstelling? Mensen op het terrein zeggen mij dat, als men het echt wil, zulk een dossier opnieuw binnen de kortste keren kan worden samengesteld. Dit kan geen echt probleem geven. Is het juist dat veel tijd werd verloren door het feit dat een onderzoeksrechter en een procureur werden benoemd?

Is het juist dat die zaak anderhalf jaar zou zijn blijven liggen of aanslepen in beroep bij de Kamer van inbeschuldigingstelling?

Ten tweede, legt u zich neer bij die fataliteit van een nakende verjaring? Ik lees in de pers dat u overlegt met de procureur-generaal. Ik vind dit een zeer goed initiatief. Ik dring er echter op aan dat al het mogelijke wordt gedaan, alles wat tot uw wettelijke en straks grondwettelijke bevoegdheid behoort, om te vermijden dat hier verjaring optreedt. U hebt een positief injunctierecht. Ik ken de stand van het onderzoek niet. Is dit een zaak die nog in gerechtelijk onderzoek is? Zo ja, dan kunt u toch in overleg met de procureur-generaal vragen dat het openbaar ministerie voor de KI zou vorderen dat de zaak naar het hof van assisen wordt verwezen. Op die manier is er geen sprake van verjaring. We hebben dan te maken met een verjaring van 10 jaar die 20 jaar wordt wanneer er een tijdige stuiting is geweest.

Is die zaak wel naar de correctionele rechtbank verwezen, dan kan men vragen al het mogelijke te doen om zo vlug mogelijk voor te brengen. Wij weten wel dat die correctionele rechtbank dan gebonden is door de verzachtende omstandigheden, maar zij kan altijd herkwalificeren. Bestaat eventueel de mogelijkheid dat het openbaar ministerie een herkwalificatie vordert? In dat geval kan de correctionele rechtbank zich onbevoegd verklaren en dan komt er een regeling van rechtsgebied. De zaak gaat dan naar Cassatie, ze kan opnieuw worden verwezen en voor assisen komen.

Ik meen dat het tot de plicht van de minister behoort om alle denkbare mogelijkheden uit te putten.

Er was een tijd dat de magistratuur - ik heb het dan zowel over het openbaar ministerie als over de zittende magistratuur - al het mogelijke deed om een verjaring te voorkomen. Ik heb meegemaakt dat een voorzitter alle andere zaken uitstelde om te vermijden dat er in die ene zaak verjaring zou optreden. Het Hof trok zich onmiddellijk terug om nog een arrest te kunnen vellen. Ik heb gehoord dat men in een bepaalde kamer gezeteld heeft tot 23 uur en dat men het arrest nog onmiddellijk heeft laten uittekenen om er toch maar voor te zorgen dat het arrest binnen de nuttige termijn uitgesproken werd.

Men streed tegen de verjaring, er was geen fataliteit. Nu schijnt het openbaar ministerie de verjaring te aanvaarden: destijds zagen we precies het omgekeerde.

Ten derde, hoe staat de minister tegenover een wijziging van de verjaringswetgeving? Ik meen dat het stilaan tijd wordt dat het parlement zijn verantwoordelijkheid opneemt. De organisatie - of de desorganisatie - van het openbaar ministerie is een enorm probleem, maar er is bovendien nog een structureel probleem op wettelijk vlak. Wij kunnen toch niet de illusie blijven koesteren dat de verjaringsregels van de vorige eeuw, alhoewel al lichtjes aangepast, nog volstaan om de moderne criminaliteit te bestrijden. Er zijn rogatoire opdrachten in het buitenland, er zijn bankonderzoeken in het buitenland, schijnvennootschappen moeten worden opgebroken en dat vraagt heel veel tijd, soms jaren.

Ik heb een wetsvoorstel ingediend om de verjaringstermijn te schorsen tijdens de periode waarin de rogatoire opdrachten in het buitenland worden uitgevoerd. U weet dat dit een suggestie was van de heer Velu. Een ander wetsvoorstel van mij is gebaseerd op de ideeën van professor Van den Wyngaert om de verjaring van de straf in abstracto te gaan toepassen zodat de verjaringsregels, zoals ze in het wetboek staan, van toepassing blijven op een crimineel feit dat gecorrectionaliseerd wordt, alsof de zaak voor assisen zou zijn gekomen.

Ik meen dat dit voor complexe zaken van oplichting, verduistering, corruptie en dergelijke zaken meer dan nodig is. Ik vraag hierover uitdrukkelijk het standpunt van de minister.

Ten vierde, hoe staat het met de verantwoordelijkheid? Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat wij, wat de rechtspraktijk betreft, op het terrein met een constante achteruitgang van de kwaliteit worden geconfronteerd. Op andere domeinen zien we juist het tegenovergestelde. In de gencekunde bijvoorbeeld wordt alsmaar meer vooruitgang geboekt.

Op de kwaliteit van de rechtspraktijk op het terrein komt meer en meer kritiek, er worden steeds meer mankementen en tekortkomingen blootgelegd. Herhaaldelijk wordt de minister daarover in het parlement ondervraagd. Volgens mij heeft dit voor een groot gedeelte te maken met de teloorgang van de verantwoordelijkheidsstructuur en van de interne controle. Wij hebben dat fenomeen trouwens meermaals vastgesteld tijdens ons onderzoek van de zaak-Dutroux. In een aantal parketten is de interne controle volkomen zoek. In tegenstelling tot vroeger wordt er in geval van zware blunders helemaal niet meer gereageerd.

De **voorzitter**: De heer Bart Laeremans heeft het woord.

De heer **Bart Laeremans** (VL.BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik hoef er zeker niet aan te herinneren dat de drieste, niets ontziende overvallen op de geldtransporten in ons land de voorbije jaren bij de bevolking een enorme commotie teweeg hebben gebracht. Ze hebben een zware schok veroorzaakt. Denk maar aan de besprekingen hierover in de regering met minister Vande Lanotte.

In de jaren '80 hebben die overvallen zeer veel verontwaardiging teweeggebracht, temeer omdat het om zeer laffe aanslagen ging op onschuldige geldtransporteurs en op toevallige passanten.

Ook de Securitas-bende is een zeer drieste bende die verscheidene gewelddadige overvallen heeft gepleegd. Nu men eindelijk erin was geslaagd een aantal overvallers te vatten, blijkt dat zij vrijuit kunnen gaan. Zij krijgen geen enkele sanctie en kunnen ongemoeid hun leven voortzetten. Ik neem aan dat deze vertraging ten dele heeft te maken met de uitleveringsprocedures. Toch zijn ook belangrijke fouten gemaakt door het gerecht, onder meer in Hasselt waar men blijkbaar stevast met een overvolle agenda zit en men eerst de onbelangrijke zaken behandelt terwijl men de belangrijke zaken voor zich uitschuift. Ook de Kamer van inbeschuldigingstelling te Antwerpen heeft dit dossier gedurende anderhalf jaar laten liggen. Hoe is het mogelijk dat aan dit belangrijke dossier door uw diensten geen prioriteit is gegeven?

Men heeft dit dossier gewoon laten aanmodderen. Hier zullen vandaag namen moeten worden genoemd. Er moet worden gezegd wie hierin verantwoordelijkheid draagt en wie in aanmerking komt voor eventuele tuchtrechtelijke sancties. Mijnheer de minister, u zult ook moeten uitleggen hoe het komt dat de diefstal van een dergelijk belangrijk dossier ervoor kon zorgen dat het de hele tijd stillag. Het is evident dat bepaalde mensen graag met enkele stukken uit een dergelijk dossier gingen lopen. Waarom werden daarvan geen kopies gemaakt? Ook dat lijkt mij onvoorstelbaar.

Het gaat uiteraard om veel meer dan dat. Reeds twintig jaar zegt het Vlaams Blok dat ons strafrechtstelsel veel te laks en te vriendelijk is voor de verdachten. In het begin werden wij weggehoond. Het Vlaams Blok was zogenaamd deinagogisch. Nu wordt deze stelling evenwel formeel bevestigd door een autoriteit op dat gebied, met name professor Van den Wyngaert van Antwerpen, niet bepaald bekend omwille van haar sympathie voor het

Vlaams Blok. Zij stelt uitdrukkelijk dat ons verjaringsstelsel een van de meest verdachtenvriendelijke is van de hele wereld. Professor Van den Wyngaert legt de vinger op de wonde. Zij zegt dat het probleem van de verjaring in eerste instantie de schuld is van de wetgever en minder van het gerecht. Belangrijke politici die al heel wat jaren in het parlement zetelen, gaan hier vandaag interpellieren maar dragen tegelijkertijd de grootste mogelijke verantwoordelijkheid voor hetgeen terzake dreigt te gebeuren.

Professor Van den Wyngaert waarschuwt er daarenboven voor dat het voorstel dat de commissie-Franchimont naar voren brengt nog meer in het voordeel van de verdachten zal spelen en nog veel meer vertraging en verjaring zal teweegbrengen. Zij is dan ook zo consequent geweest ontslag te nemen uit die commissie.

Mijnheer de minister, u zult niet alleen vandaag moeten antwoorden op de vraag of de verjaring in het Securitas-dossier op een of ander manier kan worden tegengehouden, maar ook of u zinnens bent de commissie-Franchimont te blijven volgen en geld te spenderen om haar wereldvreemde theorieën en absurditeiten op papier te laten zetten. Of gaat u eindelijk paal en perk stellen aan haar activiteiten en ervoor zorgen dat het strafrecht wordt hervormd in de zin zoals de bevolking dat wenst, namelijk dat er een einde komt aan de veel te korte verjaringstermijnen en dat de talrijke proceduremogelijkheden om de verjaringen te bewerkstelligen teniet worden gedaan.

Mijnheer de minister, bent u bereid in te gaan op de concrete vraag van professor Van den Wyngaert om de stuiting ook te laten plaatsvinden in de tweede periode, na de eerste verjaringsperiode? Wilt u wetswijzigingen steunen die erop neerkomen dat de verjaring wordt geschorst tijdens het onderzoek of minstens tijdens de periode dat het eerste proces en eventueel het tweede proces in beroep loopt? Dat lijkt mij de logica zelf. In het buitenland bestaan dergelijke wetsbepalingen maar hier zijn wij op dat vlak inderdaad het meest verdacht vriendelijke van alle ons omringende landen.

Een laatste opmerking is een vaststelling. Het is niet toevallig dat nogmaals alle interpellanten in dit belangrijke dossier Nederlandstaligen zijn.

Ook in de problematiek van de verjaring gaapt er een levensgrote kloof tussen Nederlandstaligen en Franstaligen. De Vlamingen hebben op dat vlak een veel pragmatischer visie die erop

gericht is de daders zoveel mogelijk te vatten en te berechten, maar de Franstaligen zijn eerder formalistisch ingesteld. Zij pleiten veel meer ten gunste van verjaringsregels en van het ongestraft laten van criminelen in een aantal gevallen. Deze situatie heeft tot een tweespalt geleid in de commissie-Franchimont, met het ontslag van mevrouw Van den Wyngaert tot gevolg. Ook daar zijn het Franstaligen - Nederlandsonkundigen zoals professor Franchimont - die de lakens uitdelen.

Mijnheer de minister, ik herhaal dus het pleidooi dat ik in deze commissie al heb gehouden, namelijk dat de commissie-Franchimont zo vlug mogelijk zou worden ontbonden en dat u zich bezighoudt met het enige nuttige waarmee u zich als minister van Justitie kan bezighouden, met name het uitvoeren van uw eigen uitspraken van april van dit jaar betreffende het voorbereiden van de splitsing van Justitie. Dát is hoogdringend aan de orde.

De voorzitter: De heer Louis Vanvelthoven heeft het woord.

De heer **Louis Vanvelthoven**, voorzitter van de SP-fractie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de vorige interpellanten hebben er al op gewezen dat de overvallen op geldtransporten, vooral omwille van de brutaliteit waarmee ze werden gepleegd, ons land in de voorbije jaren nogal hebben beroerd.

Dat verklaart wellicht het ongeloof en de verbijstering van de bevolking wanneer wordt vernomen dat het dossier van 14 verdachten van misdaden die werden opgehelderd, die 100 miljoen frank hebben gestolen en twee begeleiders hebben neergeschoten, na 10 jaar met verjaring wordt bedreigd. Dergelijke verjaring is van aard om elke burger het geloof in de rechtsstaat en in de rechterlijke macht te doen verliezen. Hallucinant zijn de historiek, de opeenvolging van feiten, het traject van het dossier, die aan de basis liggen van deze verjaring. Er werd reeds op enkele feiten gewezen: een hoofdverdachte kan ongeboeid vanop een terras, na het genieten van enkele verfrissingen, ontsnappen; de diefstal uit een gerechtsgebouw van een dossier of een deel van een dossier van 17 000 pagina's; de overplaatsing van de behandelende onderzoeksrechter en substituit-procureur, waardoor het dossier gedurende een bepaalde termijn

onbehandeld blijft liggen. Wie deze feiten beschouwt, reageert met een totaal ongeloof over de wijze waarop het gerechtelijk systeem is georganiseerd.

Er is echter meer. Wie kennis neemt van het traject, mijnheer de minister, moet eveneens tot de vaststelling komen dat er blijkbaar iets schort. Op 23 oktober 1995, dus 8 jaar na de eerste overval, wordt het dossier afgerond door de Hasseltse onderzoeksrechter. Op 27 oktober 1994, 4 dagen later, heeft het parket - en dat is snel - zijn vordering klaar. Ongeveer 2 maanden later, einde december, gaat het dossier naar de raadkamer. Er wordt dus een goed tempo gevolgd. Op 16 januari 1996, ongeveer 14 dagen later, wordt het dossier reeds naar de correctionele rechtbank verwezen. Er wordt beroep aangetekend. Dan, volgens de enen na anderhalf jaar, volgens de anderen na twee jaar en vier maanden, in elk geval op de datum van 21 april 1998, verklaart het hof van beroep van Antwerpen het beroep onontvankelijk.

Het Hof van Cassatie is sneller en doet twee maanden later in wezen dezelfde uitspraak. Dit traject wijst erop dat dit dossier behandeld werd met een bepaalde onachtzaamheid.

Mijnheer de minister, ik heb in dit verband een tiental vragen.

Ten eerste, wat zijn de precieze oorzaken waardoor verjaring dreigt in dit dossier?

Ten tweede, wanneer hebben de bevoegde korpsoversten van het parket van Hasselt en het parket-generaal aangedrongen op de noodzakelijke versterking van hun diensten, gelet op het aantal en het belang van de te behandelen dossiers? Wanneer werd een dergelijk verzoek geformuleerd? Welk gevolg werd daaraan gegeven?

Ten derde, tot hoeveel tijdverlies heeft de widersamenstelling van het dossier na de diefstal ervan geleid? De heer Bourgeois merkte op dat dit tijdverlies sterk kan worden beperkt en mijn bronnen bevestigen dat.

Ten vierde, is het niet gebruikelijk dat bij de promotie van een substituit-procureur of een onderzoeksrechter de dossiers die door hen werden behandeld slechts worden overgedragen aan hun opvolger mits er voorzien werd in de nodige maatregelen inzake begeleiding, vooral wanneer verjaring dreigt?

Ten vijfde, kunt u bevestigen dat de kamer van inbeschuldigingstelling ofwel anderhalf jaar ofwel twee jaar en vier maanden nodig had om een beroep tegen de verwijzing naar de correctio-

nele rechtbank onontvankelijk te verklaren? Acht u een dergelijke termijn redelijk, gelet op het feit dat verjaring dreigde?

Ten zesde, is de rol van de Hasseltse correctionele rechtbank in vergelijking met die van andere rechtbanken echt overbelast met mega-dossiers? Ik stel deze vraag omdat wij vandaag geconfronteerd worden met een tweede dossier waarin verjaring dreigt. Het dossier van de koppelbazen werd er immers reeds door getroffen.

Ten zevende, werd reeds onderzocht of in de Securitas-zaak alle maatregelen werden genomen om verjaring te voorkomen en na te gaan of iedereen zijn verantwoordelijkheid heeft opgenomen? Wie heeft dat onderzoek gevoerd? Werd reeds onderzocht of er in deze zaak soms sprake is van beroepsfouten of laksheid?

Ten achtste, welke maatregelen zult u nemen om te vermijden dat andere belangrijke dossiers die in Hasselt worden behandeld, bijvoorbeeld de milieubox-affaire, de zaak Bleyen of het KS- en Super Club-dossier, dezelfde weg opgaan?

Ten negende, meent u niet dat er inzake de verjaring wetgevende initiatieven dienen te worden genomen aangezien straffeloosheid van zware criminaliteit de burger alle geloof in de rechtsstaat doet verliezen?

Mijnheer de minister, als ik goed geïnformeerd ben, zijn er nog drie conclusies mogelijk. Ten eerste kan het vonnis van verjaring worden uitgesproken. Ten tweede kan er een verwijzing naar het Hof van Assisen komen en ten derde, krijgen we een nieuwe verjaringstermijn van twintig jaar.

Is dat nog mogelijk nadat verzachtende omstandigheden werden ingeroepen en nadat de kamer van inbeschuldigingstelling en Cassatie deze uitspraak zouden hebben goedgekeurd?

Mochten de twee voornoemde mogelijkheden definitief worden - de verjaring enerzijds en de onmogelijkheid om de zaak door te verwijzen naar het hof van assisen anderzijds - bent u dan even vastbesloten als wij, mijnheer de minister, om in de loop van de volgende weken een wetgeving op te stellen die de verjaring in deze zaak in ieder geval stuit?

De voorzitter: De heer Jo Vandeuren heeft het woord.

De heer **Jo Vandeuren** (CVP): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister aangezien andere collega's

reeds vragen stelden over deze aangelegenheid en om niet in herhaling te vervallen, zal ik mij beperken tot een paar bedenkingen ter stoffering van mijn interpellatieverzoek.

Ik heb het gevoel dat de Securitas-zaak, samen met andere dossiers trouwens, het parlement in een uiterst moeilijke positie plaatsen. Immers, net op een ogenblik dat wij aan de bevolking moeten trachten uit te leggen dat de onafhankelijkheid van het openbaar ministerie erg belangrijk is voor de goede werking van onze democratie, dat wij tevens moeten wijzen op het belang van de rechten van de verdediging alsook op het belang en de betekenis van de verjaring als rechtsfiguur en dat wij bovendien de ongegrondheid moeten aantonen van het vooroordeel als zouden sommige belangrijke personen met veel middelen door Justitie in bescherming worden genomen, worden wij met een dergelijke situatie geconfronteerd.

In de conclusies en de aanbevelingen van de onderzoekscommissie van de voorbije jaren, mijnheer de voorzitter, is het opvallend hoe profetisch wij de analyses maakten en de oorzaken en de remedies gaven voor een aantal fenomenen zoals die waarmee wij thans worden geconfronteerd.

De mogelijkheid dat procedures verjaren en dat hierdoor personen ongestraft kunnen blijven terwijl de bewijsvoering niet eens is uitgeput, is zeer nefast voor de geloofwaardigheid in de justitie. Dat moet absoluut worden aangepakt.

Mijnheer de minister, ik wens een viertal vragen en bedenkingen te formuleren over de reorganisatie van Justitie.

Ten eerste, de wijziging van artikel 151, het Octopusakkoord, de grote hervorming van het openbaar ministerie dat thans in de Senaat wordt besproken, zijn belangrijke bewegingen in de hervorming van Justitie. Ik hoop echter dat deze fundamentele hervorming op lange termijn niet de mist zal ingaan omwille van signalen op korte termijn, zoals in dit geval de verjaringsproblematiek, want daardoor zou het reeds opgerichte bouwwerk op los zand komen te staan. Het is aan de bevolking moeilijk duidelijk te maken dat een lange weg zal moeten afgelegd alvorens de Justitie is hervormd, terwijl men onderweg telkens met nieuwe incidenten wordt geconfronteerd waarvan de oorzaken zelfs in het verleden kunnen liggen en waarvoor de politiek mede verantwoordelijk kan zijn, omwille van de middelen of van de procedureregels. Dat leidt tot een onhoudbare toestand.

Ten tweede, mijnheer de minister, moeten wij dringend de effecten van de uitvoering van het Octopusakkoord nagaan op het niveau van de organisatie van de rechtbanken, de griffies, het openbaar ministerie. Ik hoor u vaak - terecht - zeggen dat de griffie verantwoordelijk is voor een dossier, dat het openbaar ministerie toezicht houdt op de griffie en dat het dossier in een of andere zin is geëvolueerd. Maar uiteindelijk weet men niet precies wie verantwoordelijk is, voor het dossier, noch voor het logistiek beheer: dat was ook het geval in de zaak Dutroux. Maar als wij nu zeggen wie de korpsversten zijn, zullen wij ook moeten zeggen wie bevoegd is voor het personeel en voor de middelen die de korpsversten zullen krijgen om hun taak te vervullen.

Ten derde, het openbaar ministerie. De hervormingen van het Octopusakkoord terzake zijn enorm belangrijk. De Securitas-zaak toont aan dat een trajectbegeleiding van een dossier een must is. De reorganisatie moet snel worden doorgevoerd. Kampt de rechtbank van Hasselt met organisatorische problemen? Heeft de Securitas-zaak specifieke professionele problemen veroorzaakt?

Mijnheer de minister, u en het college van procureurs-generaal hebben een aantal prioriteiten in het strafbeleid vastgelegd. Heeft men van de Securitas-zaak een prioriteit gemaakt?

Ten slotte, de verjaringstermijnen. Als er niet onmiddellijk wetgevende initiatieven worden genomen, vrees ik dat hic et nunc nog weinig kan worden geredimeerd aan de verjaringstermijnen. Hamvraag is of een dergelijk wetgevend initiatief wel opportuun is. Het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens gebiedt een redelijke termijn bij een veroordeling. Ik ben geen voorstander van een geïmproviseerd debat over de snelle wijziging van de wet op de verjaring van strafzaken omdat dit een schoolvoorbeeld zou kunnen zijn van casueel optreden van de wetgever die na een of ander incident holderdeholder hervormingen gaat doorvoeren. Dit is, mijns inziens, geen goede werkwijze. Bovendien geeft men op die manier een vrijbrief aan degenen die minder nauwgezet de procedures van opsporing en vervolging toepassen.

Maar, mijnheer de minister, een verjaring in het dossier van de Securitas-bende kan het fundamenteel hervormingsproces in gevaar brengen. In de mate dat de verjaringsproblematiek structureel is en andere dossiers

hetzelfde lot zullen zijn beschoren, moet de wetgever dringend optreden. De reactie van de publieke opinie op een dergelijke verjaring mag niet onderschat worden.

Bent u voorstander van een wetswijziging die ertoe strekt de verjaring in strafzaken te verlengen? Is de regering bereid deze problematiek aan te pakken?

De **voorzitter**: De heer Patrick Dewael heeft het woord.

De heer **Patrick Dewael**, voorzitter van de VLD-fractie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, zonder in herhaling te willen vervallen, wens ik te herinneren aan de reeks interpellaties met betrekking tot de koppelbazen die in het verleden reeds aan bod is gekomen. Op dat ogenblik hebben verscheidene leden van de commissie mogelijke middelen opgesomd om te voorkomen dat de Securitas-zaak zou verjaren. Ze hebben onder meer verwezen naar rechtspraak van het Hof van Cassatie. De toenmalige minister, geadviseerd door zijn kabinetschef, wenste een andere weg te bewandelen. Ik vrees dat het de verkeerde weg is geweest en dat we in de zaak van de koppelbazen voor een voldongen feit zullen staan en het dossier verjaard zal zijn. Kunt u dit bevestigen?

Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij aan bij het standpunt van de heer Vandeurzen dat "incidentele" wetgeving geen goede keuze is. Het laagste en slechtste wat een parlement kan doen, is als wetgever de feiten achterna hollen!

Men stelt iets vast op het terrein, men signaleert het aan de wetgever die dan op een drafje wetgevend moet optreden. Ik heb geleerd dat voor Justitie men moest komen tot een visie, waarna op mogelijke problemen kan worden geanticipeerd, eerder dan altijd de problemen op te lossen op het ogenblik dat ze nijpend worden.

Mijnheer de minister, ik vrees dat in deze zaak geen andere weg te bewandelen valt. De voorgaande interpellanten hebben suggesties gedaan. Ik geloof niet in een sluitende oplossing om de zaak Securitas nog te redden, tenzij de wetgever effectief optreedt.

Uiteraard maak ik de reeds gestelde vragen tot de mijne. Wat is er concreet verkeerd gegaan in hoofde van het parket van Hasselt? Wat is er concreet verkeerd gegaan op het ogenblik dat bepaalde beroepsprocedures werden behandeld? Mij stoort de enorme gelatenheid waarmee de verantwoordelijken van het parket van Hasselt deze

zaak naar buiten hebben gebracht. De zaak dreigt te verjaren. Ik heb het interview van de procureur des Konings van Hasselt een aantal keren aandachtig gelezen. Ik citeer de procureur: "U weet toch dat wij met een tekort kampen van middelen en van personeel. U moet daar niet te veel vragen over stellen. Het is nu eenmaal zo. Het onvermijdelijke is andermaal gebeurd." Ik wil daartegen revolteren met een vraag. Mijnheer de minister, heeft de procureur des Konings, wetende welke zaken in zijn parket in behandeling zijn, welke zaken - zoals collega Van Velthoven heeft gezegd - effectief het risico lopen te verjaren, geanticipeerd op die mogelijke dreiging van verjaring? Heeft hij daarover bij u zijn zorgen kenbaar gemaakt? Heeft hij op een bepaald ogenblik gemeend u te moeten signaleren dat als bepaalde stappen niet worden gedaan, in zulk belangrijk dossier effectief de verjaring dreigt? Ik twijfel eraan.

Ik kom telkens terug op het probleem van discipline en tucht. Ik zeg niet dat wij steeds met de hamer moeten klaarstaan om te kloppen, maar ik stel wel een groot tekort vast in het opnemen van eenieders verantwoordelijkheid. Wie, in hoofde van de rechterlijke macht, draagt hier verantwoordelijkheid? Op die vraag moeten wij toch een antwoord krijgen.

Mijnheer de minister, bent u, los van enig wetgevend initiatief, zinnens op basis van uw injunctierecht of mits een bijeenroeping van het college van procureurs-generaal met de bevoegde procureur-generaal van Antwerpen te overleggen? Bent u van plan een procedureel initiatief te nemen? Denkt u dat het kan bijdragen tot een oplossing? Ik twijfel eraan.

Mijnheer de minister, meent u niet dat de Kamer terzake zeer snel een wetgevend initiatief moet nemen? Ik ben een tegenstander van incidentele wetgeving, maar wij hebben allen de argumentatie van professor Van den Wyngaert gelezen. De heer Bourgeois heeft twee wetsvoorstellen ingediend, een in verband met proceduremisbruik en een in verband met verjaring. Kunnen wij het probleem van de "correctionalisering" daarmee oplossen?

Is er geen meer sluitende mogelijkheid? Professor Van den Wyngaert stelt voor in artikel 22 van het Wetboek van Strafvordering de zinsnede "verricht binnen de in het vorige artikel gestelde termijn" te schrappen.

Mijnheer de minister, is het effectief zo dat indien wij dit voorstel binnen een korte tijdsspanne tot wet zouden maken,

voor dit en andere mogelijke problemen effectief een remedie voorhanden is? Naar verluidt zouden wij, na een aanpassing van deze wet, de vergelijking met de ons omringende landen kunnen doorstaan. Wij zouden dus niet meer of niet minder doen dan het systeem invoeren dat in de ons omringende landen reeds bestaat.

Ter afronding zeg ik heel duidelijk dat mijn fractie bereid is mee te werken aan een dergelijk wetgevend initiatief. In het verleden hebben wij ook meegewerkt aan de Octopusvorming en daarmee hebben wij een belangrijk signaal willen geven. Ik vrees echter, in aansluiting bij wat de heer Vandeuren heeft gezegd, dat het aan de publieke opinie niet meer zal kunnen worden uitgelegd dat er wel structurele hervormingen worden doorgevoerd, maar dat er in afwachting van het operationeel worden hiervan dergelijke dingen blijven gebeuren. In voorgaande debatten heb ik hiervoor reeds gewaarschuwd. Ik blijf voorstander van het, desnoods versneld, implementeren en uitvoeren van de grote structurele hervormingen, maar dat ontslaat ons niet van de verplichting om hier en daar blijkbaar casuïstisch en in bepaalde aangelegenheden toch nog legifererend op te treden. Moest deze zaak verjaren, dan zouden wij het rechtvaardigheidsgevoel van menig burger enorm onrecht aandoen. Te allen prijze moeten wij proberen dat te voorkomen.

De voorzitter: De heer Frans Lozie heeft het woord.

De heer Frans Lozie (ECOLOGALEV): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit mij aan bij de laatste woorden van de heer Dewael. Ik vrees dat de schade bij de publieke opinie inzake het geloof in de rechtsstaat in deze zaak al niet meer echt te herstellen is. Kan deze verjaring nog wel worden gestuit? Kan nog wel worden belet dat de daders ongestraft verder door het leven gaan? Zelfs dan zal het nog moeilijk zijn het geloof in de goede gang van zaken bij de publieke opinie in dit land te herstellen.

Vandaag zijn er twee megadossiers aan de orde: de koppelbazen en de Securitaszaak. Men wekt de indruk dat in Hasselt de verkeerde prioriteiten worden gelegd, namelijk veel voor kleine zaken en weinig voor grote zaken. Onlangs heb ik hier nog een vraag gesteld over een heel kleine zaak bij dezelfde rechtbank, waar de rechtbank van eerste aanleg van Hasselt als beroepskamer optrad. Men had daar zelfs de arrogantie om de uitspraak van het vonnis te fixeren daags na het ingaan van de verjaring. U was het toen

met mij eens dat dit een kaakslag was voor de betrokkenen. En dat was dan nog een futiliteit: het ging om een boete van 5 000 frank waarvoor men in beroep was gegaan, waardoor verjaring in beroep tot de mogelijkheden behoorde en inderdaad werd "gerealiseerd". Dat gebeurde in hetzelfde gerechtelijk arrondissement.

Anderen hebben reeds de vraag gesteld naar de verantwoordelijkheid binnen dit gerechtelijk arrondissement en binnen dit ressort van beroep, naar de persoonlijke fouten en verantwoordelijkheden. Deze vraag rijst hoe langer hoe meer en hoe langer hoe duidelijker. Ook de heer Vanvelthoven haalde het voorbeeld aan van het hof van beroep in Antwerpen, dat meer dan twee jaar nodig had om te beslissen dat een beroepsprocedure onontvankelijk was. Dit grenst aan het ongelooflijke.

Wat als hier conclusies moeten worden getrokken inzake verantwoordelijkheden? De heer Vandeuren merkt op dat wij na A ook B moeten zeggen. Na de structurele hervormingen waaraan wij werken via het Octopusakkoord, moeten de resultaten op het terrein sneller zichtbaar worden. Ik verwijs naar een voorstel van onze partij dat echter niet werd aangenomen door de Octopuspartijen, met name het toepassen van een schoktherapie bij Justitie door alle korpsoversten die thans verantwoordelijkheid dragen en waarvan wij maandelijks tekortkomingen moeten vaststellen, hun ambt ter beschikking te laten stellen. Degenen die dat wensen, kunnen dan eventueel hun kandidatuur stellen volgens de nieuwe regels. Daardoor wordt het mogelijk om te evalueren en de conclusies te trekken die zich opdringen.

Volgens mij zijn niet alleen structurele veranderingen nodig. Personen die verantwoordelijkheid dragen, moeten hiervoor ook ter verantwoording kunnen worden geroepen. Volgens mij zou het vertrouwen van de bevolking kunnen worden herwonnen als de korpschefs hun mandaat ter beschikking stellen. Na evaluatie zouden zij eventueel - mits zij het vertrouwen kunnen winnen - kunnen terugkeren in hun functie.

Voor het overige zou ik het wettelijk initiatief terzake willen steunen dat als uitiem valnet kan dienen. Het risico dat wij te snel tot wetgevend werk zouden komen, lijkt mij te zijn ingedekt door het feit dat in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens een redelijke termijn werd vastgelegd, wat voor de burger toch een zekere bescherming betekent.

Mijnheer de minister, ik verwacht een klaar en duidelijk antwoord. Zullen wij alle mogelijke middelen uitputten om ook in dit zware dossier de verantwoordelijken te berechten?

De voorzitter: De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie: Mijnheer de voorzitter, het lijkt mij noodzakelijk om over dit gervechtmakende dossier zo exact mogelijke informatie te verstrekken. Ik zal trachten te antwoorden binnen de voorziene tijd. U moet wel begrijpen dat een onderzoek van tien jaar niet te resumeren valt in twee minuten. Wij hebben de dwingende plicht aan het parlement en via dit parlement aan de bevolking de juiste informatie te verstrekken.

Wat zijn de feiten die het voorwerp uitmaken van het zogenaamde Securitas-dossier? Het gaat om vier gewapende overvallen in Schulen, Heusden-Zolder, Halen en Berloz met een totale buit van 84 miljoen frank. Deze feiten worden gekwalificeerd als poging tot doodslag, bendevorming, diefstal, brandstichting van voertuigen, vernieling van roerende goederen, verbergung van misdadigers en heling. Bij deze overvallen zijn ook verscheidene slachtoffers gevallen, gelukkig niet met dodelijke afloop.

Mijn informatie is gebaseerd op wat mij is bezorgd door het parket-generaal van Antwerpen met de nodige commentaar terzake. Ik heb dit dossier vorige week vrijdag ontvangen met het oog op het beantwoorden van deze interpellaties.

Uit de verstrekte inlichtingen is af te leiden dat de zaak definitief zou verjaren op 28 december 1998. Ik hoop dat deze datum geen symbolische waarde heeft. Een verdachte is inmiddels overleden. Voor een andere verdachte werd de strafvolgving overgenomen door Nederland. Een laatste verdachte werd sinds de feiten veroordeeld tot levenslang door het hof van assisen van Oost-Vlaanderen. Daarnaast werden ook vijf buitenvervolginstellingen uitgesproken.

Ik zal nu een overzicht geven van het verloop van het onderzoek. Het gerechtelijke onderzoek startte op 1 september 1987 naar aanleiding van een inleidende vordering ten laste van onbekenden, dit als gevolg van de overval te Schulen, Herk-de-Stad op 31 augustus 1987.

Op 23 september en 29 oktober worden nieuwe gerechtelijke onderzoeken gevorderd ingevolge de overvallen in Heusden en Halen. Die onderzoeken

werden gevoegd bij de vordering van 30 oktober 1987. We beginnen dus op 1 september 1987. Het is natuurlijk belangrijk hier de data goed in het oog te houden.

Op 23 februari 1989 wordt een uitbreidende vordering genomen ten laste van Daniël Stiers. Ik mag de naam hier vernoemen omdat hij ook in de media werd vermeld. Er werd ook een aanhoudingsmandaat gevorderd. Het dossier is dus niet meer uitsluitend lastens onbekenden maar wordt dus op 23 februari 1989 gepersonaliseerd in de persoon van Daniël Stiers.

Intussen werd op 2 januari 1989 te Luik een afzonderlijk dossier geopend ingevolge de gewapende overval te Berloz. Dit dossier werd op 14 december 1989 gevoegd aan het dossier van Hasselt nadat de onderzoeksrechter te Luik was ontlast.

Hier kan dus een eerste verdragende factor worden geïdentificeerd. Immers, het was reeds begin 1989 duidelijk dat in beide onderzoeken dezelfde verdachten naar voren kwamen. Dit betekent dat men de vordering tot voeging van het dossier van Luik aan Hasselt veel vroeger had kunnen nemen, waardoor men natuurlijk kostbare tijd had kunnen besparen, ook omwille van het feit dat het dossier van Luik, wanneer het naar Hasselt werd overgeheveld, moest worden vertaald. Hoe langer de voeging aansleepte, hoe uitgebreider het tijdverlies ingevolge de vertaling. Het precieze tijdverlies is moeilijk te becijferen, maar wanneer we vaststellen dat de feiten op 2 januari plaatsvonden en de voeging pas op 14 december gebeurde, dan kunnen we alleen maar besluiten dat hier kostbare tijd verloren is gegaan.

Ik vervolg dit trieste verhaal. Op 23 januari 1990 wordt een aanvullende vordering genomen ten laste van mogelijke helers van de gelden die van de misdrijven afkomstig zijn. Hier kan de vraag worden gesteld of het opportuun was de strafvordering tot de helers uit te breiden. Daarover is een hele discussie ontstaan. In welke mate zou het dossier worden beperkt of maximaal worden uitgebreid? Deze discussie hebben we reeds in andere dossiers gekend.

Op 9 mei 1990 reeds - we startten dus op 1 september 1987 - wordt het dossier voor de eerste maal voor eindvordering meegedeeld door de onderzoeksrechter. De onderzoeksrechter bevestigt op dat ogenblik dat zijn dossier rond is en dat hij het voor eindvordering verzendt aan het openbaar ministerie. Het dossier wordt dan blijkbaar teruggezonden naar de onderzoeksmagistraat, en wordt voor een tweede maal voor eindvordering

meegedeeld op 15 mei 1990. Ik denk niet dat dit op zich als een incident kan worden beschouwd. Op 15 mei 1990 volgt dus de tweede mededeling voor eindvordering van de onderzoeksrechter. Het is pas op 10 september 1990, dus vier maanden later, dat het parket bijkomende vorderingen neemt om na te gaan of er een verband zou kunnen bestaan tussen de Securitas-bende en de bende van Haemers.

Uit het kantschrift van de onderzoeksrechter blijkt dat hij reeds geruime tijd wist dat er geen enkele band bestond en dat dit punt reeds begin 1989 werd nagezien en negatief was gebleken.

De bedenking die hier kan worden geformuleerd, is de vraag naar de opportuniteit om een bijkomende vordering te nemen om na te gaan of er een relatie was met de bende-Haemers, vermits de onderzoeksrechter reeds duidelijk begin 1989 had laten blijken dat er geen verband was. Dat betekent dat wij daar vier maanden hebben verloren.

Op 19 oktober 1990 deelt de onderzoeksrechter voor de derde maal het dossier mee voor eindvordering. Het wordt naar de onderzoeksrechter teruggezonden, gelet op de nakende uitlevering van Daniel Stiers.

Op 7 februari 1991 wordt het door de onderzoeksrechter voor de vierde maal meegedeeld. Hierop volgen andermaal twee nieuwe aanvullende vorderingen, respectievelijk op 23 april 1991 en op 10 december 1991. Beide vorderingen hebben te maken met de voeging van stukken die betrekking hebben op de uitlevering van Stiers. Ook hier past een bedenking. Deze bijkomende vorderingen lijken niet opportuun, weinig zinvol en hebben geleid tot een nieuw tijdverlies van meer dan tien maanden.

Op 24 januari 1992 wordt het dossier door de onderzoeksrechter voor de vijfde keer voor eindvordering meegedeeld. Op 20 maart 1992 volgen opnieuw bijkomende vorderingen. Zij hebben betrekking op het aanbieden van een cheque van 300 000 frank en het natrekken van de herkomst van de fondsen die de cheque moeten dekken. Opnieuw rijst de vraag naar de opportuniteit van de bijkomende vorderingen. De uitvoering ervan levert trouwens helemaal niets op behalve een bijkomend tijdverlies van twee maanden.

Het verhaal is nog niet af. Op 2 april 1992 wordt een zesde beschikking tot mededeling vanwege de onderzoeksrechter overgemaakt. Daarop volgt een bijkomende vordering vanwege het parket om de herkomst en de

bestemming te vernemen van sleutels die men in Spanje heeft teruggevonden en die van Stiers afkomstig zouden zijn. Ook deze bijkomende vordering komt weinig zinvol over en levert geen enkel nieuw element op behalve dan een bijkomend tijdverlies van twee maanden.

Op 9 juni 1992 volgt de zevende beschikking tot mededeling. Op 10 mei 1993, elf maanden na deze beschikking tot mededeling vanwege de onderzoeksrechter, komt het parket, neemt het parket eindelijk eindvorderingen. Die beslaan acht bladzijden - waarover men elf maanden heeft gedaan - en bevatten de vaststelling dat deze eindvordering zonder enige twijfel reeds geruime tijd kon worden voorbereid aangezien het dossier reeds tot zevenmaal toe voor eindvordering was meegedeeld. Ingevolge deze eindvordering van 10 mei wordt de zaak voor uitspraak in beraad genomen in de raadkamer en de datum voor de uitspraak door de raadkamer wordt vastgesteld op 3 september 1993.

Nog vóór de zaak bij de raadkamer wordt behandeld, namelijk op 1 september 1993, dus twee dagen vooraleer de zaak gefixeerd was voor uitspraak bij de raadkamer, neemt het parket aanvullende vorderingen. Dit leidt er natuurlijk toe dat de raadkamer, die zelf niet kan onderzoeken, de zaak sine die uitstelt.

Het parket maakt van dit uitstel gebruik om op 14 september nogmaals een aantal aanvullende vorderingen te formuleren. Ingevolge de wetgeving van dat ogenblik komt de zaak stilaan voor verjaring in aanmerking.

Op 8 november 1993 volgt een nieuwe aanvullende vordering waarbij wordt gevraagd de moraliteitsonderzoeken en de psychiatrische verslagen van de daders toe te voegen aan het dossier. Er wordt eveneens verzocht om een samenvattend proces-verbaal van alle feiten en kwalificaties of te kwalificeren feiten. De vordering tot opmaken van een syntheseverslag was wellicht opportuun maar kon mijns inziens reeds eerder zijn gebeurd, gelet op het verloop van het dossier. De aanvullende vordering die betrekking heeft op de moraliteitsverslagen en het psychiatrisch verslag heeft evenwel precies te maken met de dreigende verjaring. Het parket-generaal had op 14 oktober 1993 immers de beslissing genomen de zaak voor het hof van assisen te brengen omdat op deze wijze een andere verjaringstermijn zou gelden dan deze voor gecorrectionaliseerde misdaden of wanbedrijven. Op die manier kon men de kaap van de verjaring nemen.

Men wordt evenwel gered door de nieuwe wet die op 31 december 1993 van kracht wordt. De verjaringstermijn voor wanbedrijven gaat van drie jaar naar vijf jaar, mits stuiting. Dat betekent dat men gewoon kon doorgaan zoals gepland. Bijgevolg ziet men af van de procedure voor het hof van assisen en gaat men voort in de richting van de eventuele gecorrectionaliseerde misdaad. Hoe dan ook valt hier opnieuw een belangrijk tijdverlies te noteren dat evenwel moeilijk te becijferen is.

Op 15 december 1993 zijn er nieuwe aanvullende vorderingen tot toevoeging van stukken aan het dossier. De onderzoeksrechter deelt het dossier voor de achtste keer mee voor eindvordering op 30 juni 1994. Het dossier blijft opnieuw drie maanden ongemoeid. Op 9 september 1994 komen bijkomende vorderingen van het parket, ditmaal tot verhoor van een van de daders, tot confrontatie en tot bijkomende inverdenkingstelling. Ook deze vordering kon veel vroeger gebeuren.

Op 24 oktober 1994 deelt de onderzoeksrechter voor de negende maal het dossier mee voor eindvordering. Op 9 december 1994 komen bijkomende vorderingen en wordt het dossier terug ter beschikking overgezonden aan de onderzoeksrechter in afwachting van de nakende uitlevering van een andere verdachte. Deze uitlevering volgt uiteindelijk acht maanden later, waardoor opnieuw kostbare tijd verloren gaat. Rechtstechnisch zijn er uiteraard argumenten voor een dergelijke beslissing, maar het feit dat men geen voorspelling kan maken omtrent de termijn nodig voor de uitlevering, betekent dat men het risico inbouwt dat kostbare tijd verloren gaat.

Ik geef u het voorbeeld van de uitlevering van het "duivelspaar". Deze procedure heeft 17 maanden geduurd.

Ondertussen vordert de tijd en verloopt de verjaringstermijn.

De onderzoeksrechter levert dan op 2 maart 1995 een tiende beschikking tot mededeling af en meer dan 6 maanden later, op 5 december 1995, volgen nieuwe aanvullende vorderingen van het parket. Deze vorderingen hebben tot doel het uitleveringsdossier te laten vertalen en de ondertussen uitgeleverde verdachten te verhoren. Deze laatste plicht was nochtans reeds uitgevoerd vooraleer men de aanvullende vordering formuleerde.

Op 25 september 1995 volgt de elfde beschikking tot mededeling van de onderzoeksrechter. Op 3 oktober 1995 komen nieuwe aanvullende vorderin-

gen, waarbij de onderzoeksrechter wordt gevraagd "de vonnissen en arresten te voegen om de staat van recidive van bepaalde verdachten te bewijzen". Deze vorderingen konden door de procureur zelf perfect worden uitgevoerd en vereisten zeker geen specifieke aanvullende vordering.

Op dezelfde datum worden bovendien aanvullende vorderingen genomen om twee verdachten in verdenking te stellen, dit op basis van stukken die reeds een jaar eerder aan het dossier waren toegevoegd. De vordering had uiteraard veel vroeger kunnen worden genomen. Nochtans moet hier worden opgemerkt dat de magistraat die deze vorderingen nam, het dossier slechts in juni 1995 in behandeling had gezien het feit dat zijn collega inmiddels tot politierechter was benoemd - waarnaar trouwens is verwezen door sommige interpellanten. Dit betekent dat de nieuwe magistraat het dossier voor het eerst nauwgezet heeft kunnen lezen op 25 september 1995.

Op 23 oktober 1995 volgt de twaalfde en laatste beschikking tot mededeling vanwege de onderzoeksrechter en op 27 oktober 1995 neemt het parket de eindvordering. De zaak wordt door de raadkamer behandeld op 19 december 1995 en er is een beschikking van de raadkamer op 16 januari 1996. U zult zich herinneren dat wij gestart zijn op 1 september 1987.

Een dag na de beschikking van de raadkamer tekenen twee verdachten en de procureur des Konings beroep aan. Het beroep van de procureur des Konings had betrekking op de buitenvervolginstelling van de helters. U herinnert zich de bedenking van daarnet, meer bepaald de vraag of het opportuun was om de helters bij dit dossier te betrekken. Welnu, men volgt hier dezelfde koers, in die zin dat men beroep aantekent tegen de beschikking van de raadkamer omwille van de buitenvervolginstelling van de helters. De vraag is of men niet beter had geopteerd voor een afzonderlijke veroordeling van de helters, maar goed, er is een beschikking van de raadkamer en een beroep, aangetekend bij de kamer van inbeschuldigingstelling. Zoals gebruikelijk en voorgeschreven, maakt de procureur des Konings, na het instellen van het hoger beroep, het verslag over aan het parket-generaal. Dit verslag bestaat uit welgeteld drie regels, is niet gemotiveerd en verwijst naar foutieve of onvolledige stukken, met als gevolg dat, wanneer de zaak op het niveau van het parket-generaal moet worden behandeld, voorafgaand aan de behandeling door de kamer van inbeschuldigingstelling, men zich op dit

verslag niet kan baseren - drie regels is toch wel iets te weinig - en dat men zich dus moet baseren op het volledige dossier, bestaande uit 16 "kartons", maar dit zal ik straks bevestigen na consultatie van de documentatie.

U herinnert zich de beschikking van de raadkamer van 16 januari 1996.

De vordering van de procureur-generaal werd opgesteld op 1 maart 1998. Dat is meer dan twee jaar en anderhalve maand na het beroep. Terloops kan ik erop wijzen dat de behandelende titularis op het parket-generaal herhaaldelijk formele aanmaningen heeft gekregen omwille van de achterstand waarmee hij te kampen had in verscheidene dossiers. Uiteindelijk heeft dit aanleiding gegeven tot de tuchtstraf van de schriftelijke waarschuwing. De betrokken magistraat was evenwel niet de enige op het niveau van de kamer van inbeschuldigingstelling die met een achterstand werd geconfronteerd.

Op 1 maart 1998 kreeg men dus de vordering van de procureur-generaal. Inmiddels was procureur-generaal Dekkers benoemd bij het parket-generaal van Antwerpen. Naar aanleiding van haar benoeming had zij een gespreksronde georganiseerd met de verscheidene procureurs. Hierbij had de procureur des konings van Hasselt procureur-generaal Dekkers meegedeeld dat er bij het parket-generaal een dossier beruiste "dat wel eens voor opschudding zou kunnen zorgen". Ingevolge deze mededeling werd er alarm geslagen.

De kamer van inbeschuldigingstelling heeft de zaak behandeld op 26 maart 1998. Op 21 april werd vervolgens een arrest geveld. Eén van de verdachten heeft zich in Cassatie voorzien op 7 mei en het Hof van Cassatie heeft op 30 juni een arrest geveld. Vervolgens werd het dossier op 29 juli teruggezonden naar het parket van Hasselt. Momenteel is de zaak nog niet vastgesteld.

In de periode dat het dossier teruggezonden was naar Hasselt, heeft de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Hasselt, de heer Palms, een onderhoud aangevraagd met de eerste voorzitter van het hof van beroep. Ook de procureur-generaal bij het hof van beroep, mevrouw Dekkers, was hierbij aanwezig. De heer Palms gaf toen te kennen dat de rechtbank van Hasselt geconfronteerd werd met een tekort aan rechters en een te groot aantal zwaarwichtige dossiers die de rechtbank onmogelijk zou kunnen afhandelen. Dat gebeurde in de zomer van dit

jaar. Als voorbeeld haalde hij het dossier van de koppelbazen, het dossier inzake KS en Superclub en het Securitas-dossier aan.

Na de bespreking tussen deze drie magistraten en na het vaststellen van het feit dat de verjaring in het Securitas-dossier zou optreden op 28 december 1998 werd besloten dat het om zuiver rationele redenen het beste zou zijn om alle aandacht te besteden aan het Superclub-dossier. Dit was een overzicht van de essentiële vaststellingen van het onderzoek, evenwel zonder alle details te geven.

In dit dossier werden een aantal internationale ambtelijke opdrachten uitgevoerd. Uiteraard vergt dit heel wat tijd, zelfs met een soepel rechtsinstrument zoals het Benelux-verdrag.

Voor één van de verdachten moest een aangifte van de feiten gebeuren, zodat betrokkene in zijn land van herkomst, met name Nederland, kon worden vervolgd.

Voorts werd vastgesteld dat de eerste deskundige die werd aangesteld in feite weinig accuraat bleek te zijn in zijn besluiten. Sommigen herinneren zich wellicht de naam van betrokkene: het ging, met alle respect omdat hij inmiddels is overleden, om de heer Dery. Dit had tot gevolg dat een college van drie deskundigen moest worden aangesteld om elke contestatie ter zitting te vermijden. Ik moet er tevens op wijzen dat het verslag van dit college van deskundigen vrij lang op zich liet wachten.

Als bijzonder element valt te noteren dat verscheidene uitleveringsverzoeken werden ingediend, gericht tot Spanje, Argentinië en de Dominicaanse Republiek, hetgeen op zijn beurt wat tijd vergde. Het uitleveringsverzoek gericht tot de Dominicaanse Republiek gebeurde weliswaar via Nederland, zodat na de uitlevering aan Nederland, nogmaals een uitleveringsverzoek aan Nederland noodzakelijk was alvorens de uitlevering kon worden afgerond.

Ik wees reeds op het feit dat één van de overvallen plaatsvond te Luik. Dit betekent dat het dossier moest worden vertaald. Dit vergde tijd.

Op een bepaald ogenblik is één van de verdachten ontsnapt en naar het buitenland gevlucht.

Omdat een aantal verdachten werd vernoemd in het dossier van de ontvoering van Anthony De Clerck moesten nuttige elementen vanwege het parket van Dendermonde aan het dossier worden toegevoegd.

Op een bepaald ogenblik was er sprake van een procedure voor het hof van assisen. Door de moraliteitsonderzoeken en de psychiatrische verslagen werd tijd verloren en dreigde de zaak ingevolge de vorige wet te verjaren.

Ten slotte werd één van de parketmagistraten in de loop van het onderzoek benoemd tot politierechter.

Ter informatie meld ik u dat in het kader van artikel 136bis in totaal niet minder dan 35 verslagen werden overgezonden aan het parket-generaal te Antwerpen. Als reactie op één van deze verslagen deelde het parket-generaal op 2 februari 1994 aan de procureur des Konings van Hasselt mee dat "de zaak ten spoedigste voor de correctionele rechtbank dient te komen en dat de zaak zo snel mogelijk dient afgerond te worden". Op dat ogenblik werd rekening gehouden met een definitieve verjaring op 7 november 1998. De datum van 28 december 1998 heeft te maken met de schorsing ingevolge de voorziening in Cassatie, maar er is geen tegenstrijdigheid tussen beide data. De verlenging van de termijn van 7 november naar 28 december heeft alleen te maken met de schorsingsprocedure tijdens de behandeling van het dossier voor het Hof van Cassatie.

Op 31 oktober 1998 bevestigde het parket van Hasselt ten onrechte aan de pers dat een deel van het Securitas-dossier werd onttrokken. Het dossier werd onttrokken noch gestolen.

Het dossier dat te Hasselt werd onttrokken, heeft geen betrekking op het Securitas-dossier maar op feiten van 1993. Het is wel correct dat een van de hoofdverdachten in het Securitas-dossier eveneens als verdachte wordt vermeld in het onttrokken dossier. Ik herhaal dat de mededeling van het parket van Hasselt inzake de onttrekking van het Securitas-dossier niet correct is.

Mijnheer de voorzitter, collega's, vooreerst de vaststellingen. Het parket van Hasselt en het parket-generaal hebben de problemen regelmatig gemeld. Het parket-generaal heeft een aantal impulsen gegeven. Er is geen sprake van diefstal die aanleiding zou hebben kunnen geven tot vertraging. Een aantal specifieke omstandigheden die niet noodzakelijk te maken hebben met de wil van de betrokken magistraat, heeft voor vertraging gezorgd.

Vervolgens, de conclusies. Op basis van de elementen die de gerechtelijke autoriteiten van Antwerpen en Hasselt mij hebben toegezonden, kan ik niet anders dan fundamentele vragen stellen bij de wijze waarop het parket van

Hasselt de uitoefening van de strafvordering in het Securitas-dossier heeft georganiseerd. Het parket van Hasselt heeft in dit dossier een vertraging opgelopen van minstens 3 jaar en 2 maanden.

Dezelfde indringende vragen kunnen worden gesteld met betrekking tot de behandeling door het parket-generaal te Antwerpen dat voor een bijkomende vertraging van 2 jaar en anderhalve maand heeft gezorgd. Dit betekent dat het tijdverlies minstens 5 jaar en 3 maanden bedraagt. Dit is meer dan de helft van de tijd die men ter beschikking had om de vervolging te organiseren.

Dat het dossier gedurende 7 maanden ter beschikking van de rechtbank van Hasselt was, roept eveneens vragen op.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal een disciplinair onderzoek bevelen naar de onderliggende redenen van de vertraging. Wat en wie hebben deze vertraging veroorzaakt? De disciplinaire overheid zal al de betrokkenen over deze zaak moeten interpellieren. Bovendien zal ze moeten onderzoeken of er structurele problemen waren of zijn die mogelijk hebben bijgedragen tot de huidige toestand. Ten slotte moet het onderzoek eveneens betrekking hebben op de rechtbank van Hasselt.

Het is niet uitgesloten dat ik als rechter in dit dossier zal moeten oordelen, met name wanneer uit het onderzoek van de disciplinair bevoegde overheden zou blijken dat magistraten van het Openbaar ministerie in deze verantwoordelijk zijn. Dit betekent dat ik op dit ogenblik geen stelling kan innemen omtrent individuele verantwoordelijkheden, noch in de ene, noch in de andere zin. Indien ik hierop zou voortuitlopen, zou ik de eventuele disciplinaire procedure in het gedrang brengen. Het is evident dat het onderzoek vanwege de disciplinaire overheden ook de betrokken magistraten in staat moet stellen een standpunt kenbaar te maken. Dat neemt natuurlijk niet weg dat de vaststelling dat minstens 5 jaar en 3 maand verloren gingen en dat de verjaring voor zwaarwichtige feiten dreigt, ergerlijk en gruwelijk is en het vertrouwen in de justitie fundamenteel en ten gronde heeft aangetast. Dit is de globale beoordeling.

Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik zal niet verder ingaan op de individuele verantwoordelijkheden. Ik mag mij daarover vandaag niet uitspreken. Het disciplinair onderzoek zal de nodige gegevens opleveren. Deze zullen mij ter beschikking worden gesteld. Op basis daarvan moeten verdere initiatieven worden genomen.

Dit wat het verloop van het onderzoek betreft en de eerste besluiten die daaruit kunnen worden getrokken.

Ik ga voort met de andere vragen die mij werden gesteld. Er was de vraag of bij de minister op de nodige versterking was aangedrongen. Mij is alleen bekend dat van de voorzitter van de rechtbank, de heer Palms, er de eerste voorzitter en de procureur-generaal in de zomer van 1998 heeft op gewezen dat voor een groot aantal belangrijke dossiers te weinig mensen en middelen aanwezig zijn. De minister van Justitie werd hiervan niet op de hoogte gebracht. De nodige kaderuitbreidingen die op globale basis zijn gepland, gelden uiteraard ook voor Hasselt.

De heer Vanvelthoven stelde de vraag of men zijn opvolger op de hoogte brengt van een benoeming. In dit geval ging het om de benoeming van parketmagistraat tot politierechter. Het is natuurlijk gebruikelijk en evident dat men dit doet. Ik moet u wel wijzen op het specifieke probleem van artikel 290 van het Gerechtelijk Wetboek, dat bepaalt dat de eed moet worden afgelegd binnen de maand na de kennisgeving van de benoeming. In de praktijk is de termijn tussen de publicatie in het Staatsblad en de benoeming veel korter dan één maand. De periode om de overdracht behoorlijk te organiseren is in de feiten dus zeer beperkt. Bij een benoeming binnen het parket schept dit weinig problemen omdat men op dat ogenblik via een delegatie zonder enig probleem de informatie over de dossiers kan bezorgen. Bij een benoeming vanuit het parket naar de zetel rijst wel een bijkomend probleem. Gaat het om de overdracht van informatie binnen de interne organisatie van het parket, dan kunnen mogelijkheden worden gecreëerd.

De heer Dewael vroeg zich af of het college van procureurs-generaal zal worden samengeroepen. Ik heb dit college samengeroepen en vorige week dinsdag, 10 november 1998, heeft bij hoogdringendheid een buitengewone vergadering plaatsgevonden. Deze vergadering was bijna uitsluitend gewijd aan het probleem van de dossiers waarin een nakende verjaring dreigt. Het college van procureurs-generaal kan echter geen initiatieven nemen in een concreet dossier. Dat is uitgesloten. Het college is verantwoordelijk voor het beleid en kan in een dossier niet ingrijpen.

De heer Vandeurzen vroeg of ik weet had van andere dossiers waarin verjaring dreigt. Naar aanleiding van de vergadering van vorige week dinsdag

heb ik de vraag gesteld of er nog andere dossiers zijn waarin verjaring dreigt. Het zou onhoudbaar zijn indien men voortdurend zou worden geconfronteerd met geruchtmakende dossiers die dreigen te verjaren. De door de heer Vandeurzen aangehaalde reden is geldig. Bovendien hypothekeert dit inderdaad het imago van justitie, op een ogenblik dat wij volop bezig zijn met hervormingen. Het zijn symptomen van wat in het verleden misliep. Deze zijn een uitdrukking van enerzijds, de verwaarlozing en, anderzijds, de nog ontbrekende mentaliteit om effectief voluit door te gaan. Om te verhinderen dat men hiermee voortdurend wordt geconfronteerd, heb ik het college van procureurs-generaal expliciet gevraagd mij per ressort een inventaris te maken van alle zwaarwichtige en belangrijke dossiers die in het gedrang dreigen te komen door verjaring. Bovendien heb ik gevraagd mij een overzicht te bezorgen van de reeds genomen initiatieven in verband met eventueel dreigende verjaringen of van de nog te nemen initiatieven om de toestand te remediëren. Ik heb deze vraag ook schriftelijk geformuleerd, zodat de verscheidene leden van het college perfect weten waarover de vraag gaat en wat precies de inhoud ervan is.

Op de vergadering heeft men natuurlijk in globale termen gesproken over het probleem in het algemeen: de verjaring van dossiers en de oorzaken daarvan. Ik wil hierop even kort ingaan. Het college van procureurs-generaal en de procureurs-generaal zeggen mij - in afwachting van de inventaris deel ik dit mee zoals door hen gezegd - dat het aantal strafzaken en de complexiteit van de dossiers gestadig zijn toegenomen, terwijl de toename van de effectieven en de middelen niet evenredig was. Opnieuw gebruikt men het argument van schaarste van middelen, die ontbreken op de verschillende niveaus: de capaciteit van de politiediensten, het niveau van de parketmagistraten en van de onderzoeksrechters, het niveau van de correctionele kamers in eerste aanleg en in beroep. Men wijst erop dat het probleem vooral rijst in financiële dossiers, omdat er een duidelijk gebrek is aan financiële expertise. Men heeft gezegd dat men inderdaad beschikt over instrumenten van interne controle waaromtrent een aantal interessante initiatieven werden geciteerd, onder meer vanwege het parket-generaal in Gent en dat in Antwerpen.

Men heeft er ook op gewezen dat rogatoire opdrachten heel veel tijd vragen. Er is het probleem op het vlak

van de aanstelling van deskundigen, hun capaciteiten en de vertraging van de neerlegging van de expertises. Dit laatste heeft voor een stuk te maken met de renumeratie.

Men heeft expliciet gewezen op de stijging van het aantal assisenzaken, wat onder meer geldt voor het hof van beroep van Antwerpen. Men wijst erop dat de investering inzake mensen en middelen in een assisenzaak niet in verhouding staat tot de prioriteit die r aan bepaalde vormen van criminaliteit zou moeten geven. Daardoor blijft onvoldoende capaciteit ter beschikking voor andere - bijvoorbeeld financiële - dossiers. Als oplossing stelt men voor bepaalde keuzes te maken en prioriteiten te bepalen.

Wat de prioriteiten betreft heb ik niet gewacht op de vergadering van het college van procureurs-generaal. Naar aanleiding van een interpellatie van de heer Bourgeois heb ik reeds meegedeeld dat op het kabinet een werkgroep werd geïnstalleerd die de prioriteiten moet vastleggen inzake de aanpak van de georganiseerde criminaliteit op basis van de oriëntatienota "Strafrechtelijk Beleid", de conclusies van de parlementaire onderzoekscommissie in de Senaat en het rapport voor het jaar 1998 inzake de georganiseerde criminaliteit. Deze werkgroep is voor de eerste keer samengekomen op 12 september om de criteria vast te leggen voor de prioriteiten en rekening houdend met de capaciteit die ter beschikking moet worden gesteld in het kader van de discussie over de politiehervorming. Op dat vlak zullen we ervoor moeten zorgen dat voor de gespecialiseerde gerechtelijke opdrachten van de nationale politie voldoende capaciteit ter beschikking is om effectief bepaalde vormen van criminaliteit efficiënt te kunnen aanpakken. De opdracht van deze werkgroep is dus ook in het kader van de politiehervorming heel belangrijk.

Collega's, het bepalen van prioriteiten betekent dat wij keuzes zullen moeten maken en dat bepaalde soorten van misdrijven bij voorrang zullen moeten worden behandeld. Dit lijkt mij een evidente conclusie. We zullen zien wat de aan het college van procureurs-generaal gevraagde inventaris per ressort van zwaarwichtige en belangrijke dossiers die dreigen te verjaren, zal opleveren. Op de vraag in verband met de fouten en verantwoordelijkheden heb ik reeds geantwoord.

Er is ook nog een vraag gesteld of ik als minister van Justitie mijn wettelijke bevoegdheden zal uitputten om in dit dossier vooralsnog de verjaring te

voorkomen door bijvoorbeeld een verwijzing naar assisen af te dwingen. Dit is een piste die we uiteraard hebben onderzocht. Ik moet u evenwel ontgoochelen aangezien de raadkamer, bevestigd door een arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling, de zaak heeft verwezen naar de correctionele rechtbank door het aannemen van verzachtende omstandigheden. U weet dat dit een bevoegdheidsattributieve beslissing is en dat de correctionele rechtbank bijgevolg op deze gronden haar bevoegdheid niet kan betwisten. Deze piste is op dit ogenblik dan ook uitgesloten. Dit betekent dat de enige mogelijkheid om de zaak alsnog te kunnen behandelen op het wetgevende vlak ligt door een wijziging van de regels inzake verjaring.

Immers, wat er vóór 28 december 1998 ook moge gebeuren, een dossier met 21 verdachten behandelen in eerste aanleg en in het hof van beroep is een spijtige, feitelijke realiteit, waartegen ook een minister van Justitie niet is opgewassen. De enige mogelijkheid is dus de wijziging van de regels van de verjaring.

Ik zal mijn volledige medewerking verlenen aan elk initiatief dat kan bijdragen tot het vinden van een oplossing in dit dossier, hoewel het evident en duidelijk is, zoals de heren Dewael, Vandeuren en alle anderen hebben gezegd, dat een wet wijzigen naar aanleiding van een incident niet de goede legistische manier van werken is. Ik wil mij echter volledig inschrijven in deze filosofie vermits dit inderdaad het enige middel is.

Er zijn natuurlijk verschillende mogelijkheden. Ik zal ze even kort overlopen.

Men zou kunnen denken aan een brute verlenging van de verjaringstermijn. Dit is natuurlijk zo brutaal dat het niet echt elegant is. Het is evident dat brutale zaken nooit elegant zijn.

Een tweede mogelijkheid is de stuiting niet te beperken tot de eerste verjaringstermijn maar ook in de tweede verjaringstermijn toe te laten. Dit zijn dus de negen woorden die zouden moeten wegvallen in het artikel 22 zoals geciteerd door de heer Dewael.

Een derde mogelijkheid is inderdaad dat de verjaring niet meer zou spelen eens de zaak te bekwaamere tijd voor de rechter ten gronde is gebracht, met als correctief het criterium van de redelijke termijn die dus facultatief door de rechter als grond van onontvankelijkheid zou kunnen in aanmerking worden genomen. Dit is het voorstel-Van den Wyngaert.

Er is ook het voorstel van Geert Bourgeois waarbij de verjaringstermijn wordt berekend op basis van het oorspronkelijke karakter van het misdrijf, in dit geval dus vóór de "correctionalisering". Dit zou soelaas kunnen bieden.

Het andere voorstel noem ik het voorstel-Velu dat werd overgenomen in het wetsvoorstel-Bourgeois waarbij bij langdurige, internationale rogatoire opdrachten in de schorsing van de verjaring zou worden voorzien.

Persoonlijk geef ik de voorkeur aan het voorstel-Van den Wyngaert waarbij in het dossier de verjaring niet meer zou spelen, zodra het voor de bodemrechter is gebracht, maar waarbij het evident is dat dan de rechter ten gronde zal oordelen of de redelijke termijn al dan niet werd gerespecteerd. Dit is zonder meer duidelijk. Eigenlijk heeft het ene niets met het andere te maken. Het is evident dat ingevolge de rechtspraak van het Europees Hof van de rechten van de mens en volgens het Verdrag van de rechten van de mens de redelijke termijn uiteraard een basisrecht is.

Ik wijs erop dat het probleem in het Securitas-dossier eigenlijk geen probleem van verjaring is. Het probleem in het Securitas-dossier is het probleem van de manke en gebrekkige wijze waarop de strafvordering is uitgeoefend. Als ik u zeg dat meer dan de helft van de termijn verloren is gegaan, is het evident dat de wetgeving inzake de verjaring niet het probleem is maar wel de wijze waarop men het dossier heeft behandeld.

U hebt ook gevraagd wat ik als minister van Justitie zou ondernemen om herhaling te voorkomen. Ik heb het college van procureurs-generaal uitgenodigd en hen gevraagd mij de inventaris op te maken van alle dossiers, wat men ervoor heeft gedaan en wat men zal doen. Op basis daarvan zullen we zien op welke wijze wij concreet en prompt moeten reageren.

Er werd ook gevraagd of het voorstel van de commissie-Franchimont soelaas zou kunnen bieden voor het probleem waarmee wij worden geconfronteerd.

U weet dat Franchimont voorstelde om in geval van samenhang of samenloop van strafbare feiten de verjaring te regelen voor elk van deze feiten afzonderlijk. Dit kan volgens mij geen oplossing bieden. Integendeel, het probleem zou er alleen maar complexer door worden.

Er werden mij nog vragen gesteld over het dossier van de koppelbazen. Ik kan natuurlijk niet herhalen wat mijn

voorganger, de heer Stefaan De Clerck, hier naar aanleiding van vorige interpellaties heeft gezegd. Het dossier van de koppelbazen is van een totaal andere orde dan het Securitas-dossier. In het eerste dossier is er geen sprake van de zaken te laten aanslepen of van verjaring, ook al wijs ik erop dat ook hier de verjaring nakende is. Midden 1999 zou zij intreden. Het dossier van de koppelbazen is een dossier over de interpretatie door de procureur des Konings van de regelgeving omtrent de 'bevoegdheid van respectievelijk de procureur des Konings en de arbeidsauditeur en over de samenloop tussen misdrijven van gemeen recht en sociaalrechtelijke misdrijven. Een vergelijking tussen beide dossiers gaat dus niet op omdat de oorzaken van de dossiers helemaal niet dezelfde zijn.

Ik ontken natuurlijk niet dat het evenveel afschuw opwekt dat feiten die vaststaan geen aanleiding geven tot een veroordeling.

De heer Bourgeois vraagt mij wat er is gebeurd sinds 19 maart 1998. Het parket-generaal te Antwerpen heeft gekozen voor de procedureregeling van rechtsgebied voor het Hof van Cassatie. Bij arrest van 23 juni 1998 heeft het Hof van Cassatie dit verzoek verworpen met de motivering dat de belemmering om de procedure voort te zetten geen grond vindt in enige toe-eigening of afwijzing van bevoegdheid, wat een probleem is van regeling van rechtsgebied, maar dat er een probleem is van niet-ontvankelijk verklaren van de strafvordering. Het Hof van Cassatie heeft geoordeeld dat aan dit probleem niet tegemoet kan worden gekomen via de procedureregeling van rechtsgebied.

Er is mij gevraagd naar de andere alternatieven die door het parket-generaal op een bepaald ogenblik zijn geopperd.

Een mogelijkheid was een beroep aantekenen. Het parket-generaal vroeg zich af wat daarvan de finaliteit zou kunnen zijn geweest, aangezien het hof van beroep zich in deze reeks uitdrukkelijk had uitgesproken. Indien het hof van beroep daarmee nog eens zou te maken krijgen, zou het onvermijdelijk tot dezelfde conclusie zijn gekomen, met name de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering omdat de procureur des Konings onbevoegd was tijdens de procedure voor de raadkamer omwille van de afwezigheid van een samenloop tussen de gemeenrechtelijke en sociaalrechtelijke misdrijven.

Het andere alternatief was het opnieuw voorleggen van de zaak aan de raadkamer maar in dit geval zou de

arbeidsauditeur de openbare vordering uitoefenen. Dit stuit echter op het fundamentele bezwaar dat de raadkamer zich reeds heeft uitgesproken en dat er vaststaande cassatierechtspraak is die wil dat dezelfde personen niet tweemaal voor dezelfde feiten kunnen worden verwezen zolang de eerste beschikking niet nietig is verklaard.

Het gaat hier om een fundamenteel probleem ingevolge het arrest van het hof van beroep dat bepaalde dat de strafvordering onontvankelijk was. Het cruciale moment was de beschikking van de raadkamer.

Ik moet er evenwel op wijzen dat de zaak op het burgerlijke vlak verder loopt. Inmiddels is voor 26 miljoen frank aan regularisaties gebeurd, waarvan 20 800 000 frank werd uitbetaald. Er worden nog vorderingen ingesteld voor een bedrag van 59 297 000 frank.

Collega Bourgeois, wat uw vraag inzake verantwoordelijkheden betreft, kan ik alleen herhalen wat Stefaan De Clerck hieromtrent heeft gezegd. Er zou sprake kunnen zijn van tuchtstraffen in de mate dat men zijn ambtsplichten heeft verzuimd of dat afbreuk zou zijn gedaan aan de waardigheid van het ambt. Dat laatste punt staat hier niet ter discussie. Inzake het verzuim van de ambtsplichten betreffen de feitelijkeheden hier een individuele interpretatie van de procureur des Konings ten aanzien van een dossier. Een niet-onbelangrijk element hierin is dat de interpretatie van de procureur des Konings werd gelegitimeerd door de raadkamer en door de correctionele rechtbank. De procureur des Konings werd dus bijgetreden door twee gerechtelijke instanties. Het hof van beroep is er daarentegen niet op ingegaan en dit gebeurde evenmin tijdens de tweede fase voor de correctionele rechtbank. Ik vrees dat het te verregaand zou zijn om een interpretatie geruggensteund door twee rechterlijke beslissingen als een verzuim van de ambtsplichten te beschouwen.

Ondertussen hebben wij in het Octopusakkoord de regeling inzake de bevoegdheden van de arbeidsauditoraten aangepast en het probleem ten gronde opgelost. Niettemin zitten wij met de kwalijke gevolgen van de vroegere wetgeving in dit concrete dossier.

De voorzitter: De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois (VU): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u hebt gezegd dat er geen

gelijkenis is tussen het dossier van de koppelbazen en dit dossier. Toch rijst mijns inziens ook hier het probleem van de kwaliteit van de uitoefening van de strafvordering. Vroeger heb ik over dit onderwerp reeds geïnterpelleerd en mijn mening dienaangaande kunnen uiten. Dit punt is nu niet aan de orde. U blijft volhouden dat er geen aanleiding zou zijn tot tuchtmaatregelen.

Wat nu aan de orde is, is het punt van de verjaring. Aangezien dit medio 1999 zou zijn, stevenen wij er blijkbaar regelrecht op af. Er werd een regeling van rechtspleging gevraagd aan het Hof van Cassatie, waar niet werd op ingegaan omdat het hier niet gaat om een probleem van bevoegdheid van de rechtbank. Het gaat hier immers over artikel 155 van het gerechtelijk wetboek.

Er wordt weer een signaal aan de publieke opinie gegeven dat men in een zeer belangrijk dossier - ook al wordt burgerlijk teruggevorderd - regelrecht naar de verjaring gaat. Naar mijn mening had het wel zin de zaak opnieuw voor het hof van beroep te brengen ook als het op zijn standpunt bleef. Het Hof van Cassatie heeft immers geoordeeld dat er geen nietigheid voortvloeit uit het feit of het de auditeur dan wel de procureur is die vordert. Er kon dus Cassatieberoep ingesteld worden.

Dit is dus weer niet gebeurd en wij kunnen dit alleen maar constateren.

Wat de Securitas-zaak betreft, mijnheer de minister, concludeer ik uit uw antwoord dat het juist is wat ik herhaaldelijk heb voorgehouden. Er zijn twee problemen: ten eerste, de kwaliteit van de strafvordering en ten tweede, de kwaliteit van de wet. Ik ben blij dat u deze twee paden bewandelt en ik ben ook blij dat ik u heb gevraagd om een overzicht te krijgen van het verloop van het onderzoek. Ik denk dat alle interpellanten en ook alle andere aanwezige leden zullen beamen dat dit overzicht, hoewel u hebt gezegd dat u nog niet eens alles hebt verteld, hallucinant is. Wat in dit dossier is gebeurd of niet is gebeurd, is hallucinant. Twaalf keer werd door de onderzoeksrechter een beschikking geformuleerd om de eindvordering te vragen; elf keer kwam er een vordering van de procureur die bijkomende vorderingen formuleerde die, naar uw eigen zeggen, niet altijd opportuun en tijdig waren en tot nodeloze vertraging hebben geleid. Uw slotsom is dat in dit dossier op een onverantwoorde manier 5 jaar en 3 maanden verloren gingen, niet wegens verdragingsmaneuvers of misbruik van de procedure door de

verdediging, maar wegens wat ik zou durven te omschrijven als een misbruik van de procedure door het parket.

Mijnheer de minister, u bent zeer voorzichtig geweest, maar als men dit *prima facie* bekijkt, zonder vooruit te lopen op een eventueel onderzoek, moet men toegeven dat hier minstens aanleiding is om een grondig disciplinair onderzoek te voeren. Veel rechtspractici kennen dit fenomeen: men heeft de "hete aardappel" en wacht deze voor zich uit in de hoop dat een collega de zaak behandelt of dat men ondertussen gepromoveerd of elders benoemd wordt. Dit is werkelijk het op een totaal onverantwoorde manier doorschuiven van een dossier. Ik denk dat "Octopus" op zijn tijd komt. U zegt dat 35 verslagen overeenkomstig artikel 136bis blijkbaar niet hebben geholpen in dit dossier. Welnu, het Octopusakkoord zegt - niets te vroeg - dat er een toezicht moet komen van het parket-generaal.

Mijnheer de minister, dit is inderdaad een pleidooi voor een tuchtonderzoek. De klap op de vuurpijl is dat het parket zelf verkeerde informatie heeft verspreid, onder meer omtrent de ontvremding van het dossier, wat aanleiding zou hebben gegeven tot vertraging. Dit blijkt niet het geval te zijn. Wanneer u dus zegt dat er volgens u een tuchtonderzoek moet komen, is dit voor mij een hoopvol nieuw signaal, niet omdat ik ervoor pleit dat mensen worden gestraft, maar omdat er opnieuw een verantwoordelijkheidscultuur moet komen. Ik heb uw voorganger en u zelf terzake reeds geïnterpelleerd. U moet geen schrikbewind voeren, maar er zijn nu eenmaal zaken die niet meer door de beugel kunnen of waarin men zijn verantwoordelijkheid niet meer opneemt.

Ik blijf het betreuren dat dit blijkbaar weer een dossier is van *non possumus*. Ik constateer dat men nu heeft beslist prioriteit te geven aan andere dossiers. Als ik uw overzicht eventjes doorneem, moet ik vaststellen dat het anders had gekund. Het had zelfs nog anders gekund indien het parket-generaal in maart 1998 opnieuw een vordering had ingesteld om de zaak naar assisen te verwijzen, zoals het op een bepaald moment heeft gedaan, geconfronteerd met de toenmalige dreigende verjaring. Dit is in maart 1998 niet gebeurd. Het parket-generaal had dit opnieuw kunnen vorderen, hoewel de kamer van inbeschuldigingstelling zich moest uitspreken. Op die manier konden de meubels toch nog worden gered.

Sinds 29 juli 1998 is het dossier terug in Hasselt. De zaak is nog niet vastgesteld. Ik denk dat men in dat kleine half jaar

toch van dit dossier een strijdpunt had kunnen maken en dat men het niet tot een verjaring had moeten laten komen. Dergelijke zaken mag men nooit opgeven. Had men die zaak in juli, zelfs correctioneel, onmiddellijk, met prioriteit - dit is de wil van de wetgever - behandeld, dan was ze vóór het einde van de verjaringstermijn afgewerkt.

Een volgende conclusie die ik trek, is dat het tijd is voor een doorlichting van alle parketten. Mijnheer de minister, wij hebben uw doorlichting van het parket van Antwerpen gezien, waarop ik in een andere interpellatie terugkom. Wat de deskundige betreft stel ik vast dat het, indien ik mij niet vergis, dezelfde deskundige is als deze waarover zoveel kritiek werd geuit naar aanleiding van het onderzoek naar de Bende van Nijvel.

Ook dat is een probleem, evenals de interne controle.

Mijnheer de minister, u zegt dat er nood is aan een wetgevend initiatief. Ik wil mij inschrijven in de verschillende denkpatronen die ik trouwens in mijn wetsvoorstel heb uiteengezet. Als men wil komen tot een onbeperkte stuiting als de zaak eenmaal voor de vonnisrechter is gekomen, wil ik daar met grote overtuiging aan meewerken. Ik wil alleen opmerken dat dit geen gelegenheidswetgeving is. Mijn eerste wetsvoorstel dateert van 1997 en het tweede van januari 1998. Collega's, morgen krijgen wij de kans om dit prioriteit te geven in de commissie voor Justitie. Men kan het voorstel amenderen en ik ben bereid mij in te schrijven in het denkkader van professor Van den Wyngaert dat ik trouwens in mijn toelichting heb beschreven. Ik heb er meteen ook uitdrukkelijk voor gepleit om de redelijke termijn voor zoveel nodig in het wetsvoorstel op te nemen. Wij moeten nog even nadenken over de wetgevende initiatieven die we nemen maar we mogen niet aarzelen. Als we vertrekken van bestaande initiatieven, kan men ons er niet van verdenken bepaalde voorstellen snel te willen doordrukken en ons te bezondigen aan gelegenheidswetgeving.

De voorzitter: De heer Bart Laere-mans heeft het woord.

De heer Bart Laere-mans (VL.BLOK): Mijnheer de minister, ook ik ben figuurlijk bijna van mijn stoel gevallen toen ik uw antwoord hoorde. Het is niet te geloven wat zich in Hasselt heeft afgespeeld. Wij vielen van de ene verbazing in de andere. Dit is werkelijk onvoorstelbaar geklungel. Blijkbaar is een aantal parketmagistraten, die

intussen zetelend rechter zijn geworden, gewoon niet geschikt voor het ambt. Men kan bijna zeggen dat hier sprake is van enige medeplichtigheid aangezien een aantal stappen van het parket gewoon niet te verklaren zijn.

Bij het opstellen van mijn repliek meende ik u te moeten vragen waarom er door het parket-generaal niet werd opgetreden. Als ik echter hoor dat een dergelijk dossier daar anderhalf jaar blijft liggen, dan heb ik de grootste twijfels bij het parket-generaal. Ik weet trouwens niet of de Octopusakkoorden op dat vlak veel zoden aan de dijk zullen zetten. Daarover zullen we het later nog hebben.

Dit alles toont eens te meer het verkeerde management en de totale onbekwaamheid van heel wat parket-magistraten aan. Het is echter te goedkoop om de verantwoordelijkheid louter bij het parket en het gerecht te leggen. Mijnheer de minister, ik kan mij moeilijk indenken dat dergelijk jarenlang aanslepend geklungel nooit ter ore van de minister van Justitie is gekomen. Uw voorgangers, de heren Wathelet en De Clerck, moeten toch ooit opgevangen hebben dat een belangrijk dossier daar onvoorstelbaar scheef aan het lopen was. Het ging immers om een explosief dossier, zeker in een tijd waarin het aantal overvallen op geldtransporten bleef toenemen. Vandaag zijn we op dat vlak gelukkig aan een pauze toe. Als het jaren aansleept, heeft blijkbaar niemand nog oog voor zo'n belangrijk dossier.

Mijnheer de minister, wordt er door het openbaar ministerie soms bewust niets doorgegeven aan het ministerie van Justitie? Verzwijgt men dit om een of andere reden? In dat geval moet het tuchtrechtelijk onderzoek dat u wil instellen ook nagaan waarom niemand van uw ministerie op de hoogte wordt gebracht van dit soort lamentabele toestanden.

Ik vind het trouwens onvoorstelbaar dat u nu pas een inventaris gaat aanleggen van het aantal achterstallige dossiers. U weet dat de verjaring al lang een doorn in het oog is van de publieke opinie. Blijkbaar is er tot nog toe op uw kabinet of het ministerie geen cel geïnstalleerd van mensen die dit in de gaten houden. Nu speelt u eigenlijk paniekvoetbal.

U concludeert dat we moeten nagaan wat de prioriteiten zijn zodat we daarvoor het beperkt aantal mensen en middelen kunnen inzetten. Dit is veel te mager. Als u vaststelt dat er te weinig mensen en middelen zijn, dan moet u daar iets aan doen. In het verleden heb ik herhaaldelijk gezegd dat de extra middelen waarin voor Justitie wordt

voorzien veel te gering zijn om daadwerkelijk iets te veranderen. Zeker bij het parket moeten er veel meer mensen en middelen ter beschikking worden gesteld terwijl ook de infrastructuur moet worden verbeterd. Men weigert echter hier iets aan te doen.

Wat de wetgevende initiatieven betreft, moet zo snel mogelijk alles in het werk worden gesteld om, althans dit dossier van verjaring te vrijwaren. Hiertoe allen wij onze medewerking verlenen.

Dat is echter onvoldoende. In een tweede fase moet absoluut een algemeen debat worden gevoerd over de verjaring, waarbij wij ons minstens op gelijke voet moeten schakelen met de ons omringende landen, zowel inzake de kwalificatie van de vordering en de verjaring die van toepassing zijn, de periode van stuiting als het niet-lopen van de verjaring tijdens onderzoeken, uiteraard gekoppeld aan een controle op een onevenredig lange termijn. Trouwens, mocht een dergelijke controle bestaan dan was wat wij thans meemaken misschien niet gebeurd.

Dit zou naar mijn mening geen gelegenheidswetgeving zijn, mijnheer de minister. In dat verband verwijs ik naar de studies van professor Van den Wyngaert en naar de buitenlandse wetgeving op dat vlak, die blijkbaar grote voldoening schenkt en die geenszins aanleiding geeft tot de wan toestanden waarmee wij thans worden geconfronteerd.

Wij zijn dringend toe aan een fundamentele hervorming van het verjaringsrecht. Dat is een prioritair punt. Mochten de ideeën van de heer Vandeuren indruisen tegen de hervormingsplannen van het Octopusakkoord en commissie-Franchimont, dan betekent zulks dat er iets verkeerd loopt met die planning en dat de hervormingen moeten worden aangepast.

De **voorzitter**: De heer Louis Vanvelthoven heeft het woord.

De heer **Louis Vanvelthoven** (SP): Mijnheer de voorzitter, om te beginnen wens ik de minister te danken voor zijn allesomvattend antwoord.

U zegt, mijnheer de minister, dat dit dossier op een gebrekkige wijze werd behandeld en dat de uitoefening van de strafvordering eveneens mankementen vertoont. Dat is uiteraard een ontluisterende uitspraak voor Justitie.

Voorts wees u erop dat elf of twaalf beschikkingen tot mededeling werden geformuleerd en dat zij steeds werden

tegengegaan door nieuwe vorderingen die u beschouwde als inopportuun, niet-tijdig en zeker niet overhaast. Welnu, ofwel ligt de fout bij de onderzoeksrechter door telkens nieuwe beschikkingen te treffen, ofwel was het de substituuat die ten onrechte telkens nieuwe vorderingen indiende. Ik wijs er niettemin op dat beiden werden bevorderd, hetgeen duidelijk wijst op een gebrek aan interne controle. Inderdaad, als zo'n spel jaren kan duren dan stelt men zich op de duur toch de vraag op welke wijze bepaalde personen bij het parket of het parket-generaal hun verantwoordelijkheid opnemen.

Mijnheer de minister, het verheugt mij dat u terzake een disciplinair onderzoek aankondigt, want daarvoor is het hoogtij.

Wie de gevolgen van de benoemingen doorziet en het feit dat er weinig kans bestaat om zaken over te hevelen, houdt uiteraard zijn hart vast bij het feit dat het geen haar scheelde of onderzoeksrechter Leys werd gouverneur van Brabant. Wat zou er dan zijn gebeurd met de belangrijke onderzoeken en dossiers die hij momenteel in handen heeft? Misschien zet dat zelfs sommige kringen aan om bepaalde oefeningen en bevorderingen in het vooruitzicht te stellen.

Vervolgens wens ik mij aan te sluiten bij al degenen die ervoor pleiten de verjaring terzake op te heffen. Ik kan mij goed inbeelden dat de meest ernstige juristen onder ons - en ik beschouw mij absoluut niet tot één van hen - het bezwaarlijk vinden dat gebruik wordt gemaakt van een incident om een structurele wetgeving tot stand te zien komen. Welnu, ik roep iedereen op morgen daar over te stappen en ervoor te zorgen dat wij gezamenlijk snel en efficiënt een wetgeving uitwerken, die de huidige situatie kan doen omslaan.

Mijnheer de minister, collega's, ik vermoed dat velen de film "De fietsendief" van Vittorio de Sica hebben gezien, het verhaal van een kleine dief die achtervolgd wordt door politiediensten en rechtbanken en ten slotte zelfmoord pleegt terwijl de grote criminaliteit ondertussen ongestraft blijft.

We zullen ervoor moeten waken dat niet alleen degenen die een klein misdrijf plegen worden gestraft maar ook dat de grote criminaliteit wordt aangepakt. Het is onaanvaardbaar dat grote, georganiseerde criminaliteit ongestraft blijft bij gebrek aan een aangepaste wetgeving. Dergelijke toestanden zijn ons land onwaardig!

Omdat het onze plicht is het vertrouwen van de bevolking in de justitie en de overheid te herstellen, dring ik aan op wetgevende initiatieven zodat een verjaring van een dossier door vertraging in de toekomst niet meer mogelijk is.

De **voorzitter**: De heer Jo Vandeuren heeft het woord.

De heer **Jo Vandeuren** (CVP): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn omstandig maar erg ontluisterend antwoord.

Ik vrees dat het niet de laatste keer zal zijn dat we geconfronteerd worden met dit soort debacles die opduiken, de media bereiken en in het parlement weerklank vinden. De door de minister gemaakte analyse van dit dossier zou - zo vrees ik - wel eens kunnen worden toegepast op andere dossiers zoals dat van Loubna Benaïssa en Dutroux.

Het geloof in de wil zaken te veranderen is, mijns inziens, de enig verantwoorde opstelling van een parlement. Het Octopusakkoord is de enige manier om grondige en fundamentele hervormingen door te voeren in het openbaar ministerie en de rechtbanken inzake performativiteit en klantvriendelijkheid. We moeten alles op alles zetten opdat deze fundamentele hervormingsbeweging niet gecounterd wordt door de publieke opinie die geconfronteerd wordt met een aantal pijnlijke incidenten.

Als het parlement erin zou slagen de wetgeving inzake de verjaringstermijnen te wijzigen, hoop ik dat de magistratuur dit niet als alibi zal gebruiken om haar werk niet met de nodige spoed uit te voeren. De redelijke termijn die opgenomen is in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens moet het axioma blijven opdat al de betrokken partijen - de daders, de burgerlijke partijen en de samenleving - kunnen rekenen op een snelle en efficiënte vervolging.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, alhoewel de CVP bereid is mee te werken aan een wetgevend initiatief inzake de verlenging van verjaringstermijnen wenst zij te waarschuwen voor de mogelijk perverse effecten op de actoren op het terrein.

De **voorzitter**: De heer Patrick Dewael heeft het woord.

De heer **Patrick Dewael** (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord.

De commissie heeft een motie van aanbeveling ingediend. Ik vrees dat het eerste deel van de motie waarin de

Kamer de minister verzoekt al de wettelijke middelen uit te putten om de verjaring alsnog te vermijden, zonder voorwerp zal blijven omdat alleen een wetgevend initiatief de Securitas-zaak van verjaring kan redden.

Daarom is het tweede deel van de motie dat aandringt op een disciplinaire procedure enorm belangrijk. Het antwoord van de minister inzake het schuldig verzuim van een aantal magistraten was schokkend. De voor-
... weken hebben we geamuseerd gekeken naar "de XII werken van Vanoudenhoven". Vandaag heb ik met irritatie geluisterd naar de 12 beschik-
kingen van de onderzoeksrechter !

De voorzitter : De heer Frans Lozie heeft het woord.

De heer **Frans Lozie** (ECOLO-AGALEV) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, tijdens uw uiteenzetting moest ik denken aan een tekst van Multatuli waarin het verhaal ook eentonig was.

Mijnheer de minister, het verheugt mij dat een tuchtinitiatief wordt genomen. Ik hoop echter dat het geen aanleiding zal moeten geven tot een gerechtelijk onderzoek, maar ik vrees ervoor. Indien uit de tuchtprocedure zou blijken dat het hier niet alleen gaat om slordigheid, nalatigheid of onvoldoende attent werken van een magistraat, maar wel dat er linken zijn naar het dossier en dat er sprake zou zijn van opzettelijke vertraging, dan hoop ik dat ook daarover uitsluitsel kan worden gegeven. Want ook dat leeft bij de publieke opinie.

De Agalev-Ecolo-fractie zal het wetgevend initiatief steunen. Maar de tijd is vrij kort voor de procedure die door beide Kamers moet worden gevolgd. Eens de verjaring is ingetreden, kan het dossier zelfs met een onmiddellijk van kracht wordende wetwijziging niet opnieuw worden opgestart. Eens de datum verstreken is, is dat onherroepelijk. Zoveel is duidelijk.

Mijnheer de minister, ik vrees dat de opgelopen vertraging van 5 jaar en 3 maanden in het Securitas-dossier niet te wijten is aan initiatieven van de verdediging maar wellicht aan het spel tussen parket en onderzoeksrechter. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat wij de verjaring nog kunnen stuiten. Maar uit uw verhaal blijkt dat betrokkenen wel eens met recht hun vrijspraak kunnen eisen wegens het niet respecteren van de "redelijke termijn" door het gerecht.

Ik kom tot mijn besluit. Er is al gevraagd naar een audit voor alle parketten. Naast een structurele hervor-

ming moet ook de mentaliteit wijzigen en de waakzaamheid van de verantwoordelijken worden aangescherpt. Volgens mij zal er meer nodig zijn dan een signaal. Elke korpsoverste moet verantwoordelijk zijn voor het verleden vooraleer in te stappen in de nieuwe wetgeving met mandaten van beperkte tijd en met verantwoordelijkheden zoals ze hier opnieuw worden omschreven. Dat wordt hoe langer hoe meer evident.

Ik kijk uit naar het lijstje dat wij ooit zullen krijgen van het college van procureurs-generaal over de andere dossiers die met hetzelfde probleem te kampen hebben.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister **Van Parys** : Mijnheer de voorzitter, bij de replieken werden niet zozeer nieuwe vragen gesteld maar werden de vaststellingen bevestigd. Onze vaststellingen zijn trouwens dezelfde. Ik denk niet dat ik nog verder op het dossier moet ingaan; dat is uitvoerig gebeurd. Wij zullen de gelegenheid krijgen om op het probleem van de verjaring dieper in te gaan.

De voorzitter : Geachte collega's, wij kunnen ons morgen bij de regeling van de werkzaamheden uitspreken over wat er moet gebeuren met het debat over de verjaringstermijnen. Dat is volgens mij een absolute noodzaak.

Mijnheer de minister, ik reken erop dat u verslag zult uitbrengen van wat het college van de procureurs-generaal u heeft meegedeeld met betrekking tot de inventaris van voor verjaring vatbare zaken.

Tot besluit van deze bespreking werd een motie van aanbeveling ingediend door de heren Geert Bourgeois, Patrick Dewael, Jean-Paul Moerman, Ignace Van Belle, Louis Vanvelthoven, Frans Lozie, Marc Verwilghen, André du Bus de Warnaffe en Jo Vandeurzen, die luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellaties van de heren Geert Bourgeois, Bart Laeremans, Louis Vanvelthoven, Jo Vandeurzen en Frans Lozie

en het antwoord van de minister van Justitie, - vraagt de minister alle wettelijke middelen uit te putten om deze verjaring vooralsnog te vermijden;

- vraagt de minister tevens een disciplinair onderzoek op te starten aangaande mogelijke beroepsfouten vanwege de behandelende magistraten."

En conclusion de cette discussion, une motion de recommandation a été déposée par MM. Geert Bourgeois,

Patrick Dewael, Jean-Paul Moerman, Ignace Van Belle, Louis Vanvelthoven, Frans Lozie, Marc Verwilghen, André du Bus de Warnaffe et Jo Vandeurzen et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu les interpellations de MM. Geert Bourgeois, Bart Laeremans, Louis Vanvelthoven, Jo Vandeurzen et Frans Lozie

et la réponse du ministre de la Justice, - invite le ministre à épuiser tous les moyens légaux pour éviter cette prescription;

- invite aussi le ministre à faire procéder à une enquête disciplinaire concernant d'éventuelles fautes professionnelles commises par les magistrats traitants."

Over de motie zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur la motion aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Question orale de M. Jean-Paul Moerman au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la documentation sur l'environnement réel d'associations écoterroristes" (n° 1405)

(La réponse sera donnée par le ministre de la Justice)

Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de informatie betreffende de werkelijke maatschappelijke omgeving van ecoterroristische groeperingen" (nr. 1405)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Justitie)

Le **président** : La parole est à M. Jean-Paul Moerman.

M. Jean-Paul Moerman (PRL-FDF) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, l'objet de ma question était initialement orienté à l'adresse du ministre de l'Intérieur. Le fait que vous ayez été désigné pour traiter cette question oriente déjà les réponses que vous m'apporterez.

Nous sortons d'un débat très long où il fut beaucoup question d'errements de dossiers, d'errements de procédure. Dans le cas d'espèce, la presse rapporte que "depuis quatre ans maintenant, certains agents de la BSR de Bruxelles se documentent sur l'environnement réel d'associations oeuvrant pour le bien-être des animaux. Ils tentent d'abord d'en identifier les circuits financiers, inquiets de voir certains

immeubles bruxellois tomber en héritage dans l'escarcelle de mouvements moins radicaux qu'ALF, mais parfois tout aussi surprenants."

La situation est donc ambiguë : il est question tant d'actions possibles de réelle agression contre les intérêts de la nation, ou de réelle déstabilisation de la démocratie, actions dont les objectifs peuvent être le recours à la violence à l'encontre de personnes ou d'intérêts matériels pour des motifs idéologiques ou politiques dans le but d'atteindre par la terreur, l'intimidation ou les menaces, les objectifs que ce groupe s'est assigné, que de faire également référence au "groupe" qui s'attaque actuellement aux fast-food, dont la presse a largement relaté les incidents.

Il est évidemment fondamental de s'intéresser à ces groupes de personnes dont le comportement est particulièrement inquiétant et requiert toute notre vigilance.

Il ne s'agit donc pas d'une question dans le sens d'une critique, mais dans le sens d'une inquiétude. Voici peu de temps, nous avons été amenés à prendre des options législatives en matière de renseignement. A l'époque, une proposition d'amendement avait été déposée par le groupe PRL-FDF, tendant à soumettre la gendarmerie à l'examen du Comité R. En effet, il est clair que dans le type de mission décrite par l'article de presse, nous nous trouvons dans de l'information, dans du renseignement, c'est-à-dire de l'information traitée. En outre, nous n'avons pas la garantie qu'un magistrat instructeur soit à l'origine de tout cela. Nous sommes donc dans des mécanismes qui relèveraient plus de la proactivité sans le contrôle de magistrats.

Je m'inquiète : il est évident que le comportement de ces personnes est hautement préjudiciable à notre organisation sociale. Dès lors que les procédures qui seraient suivies ne le seraient pas dans le contexte légal, organisé et tel que nous le souhaitons, ne nous exposons-nous pas d'ores et déjà à des procédures qui invoqueraient des nullités ?

Je me permettrai donc de vous poser les questions suivantes. D'abord, voulez-vous préciser le cadre général de l'enquête, préciser pourquoi elle est confiée à des agents de la BSR ? S'agit-il de proactivité ?

Lorsque nous avons examiné en commission le lien tenu entre information et renseignement, nous avons déjà évoqué toutes les difficultés existant parfois en matière de poursuites. Dès lors, voulez-vous nous

préciser si, dans le présent dossier, des magistrats de l'ordre judiciaire contrôlent, orientent l'enquête et sont régulièrement tenus informés ?

Enfin, comme il n'est pas douteux que les faits relatés sont particulièrement inquiétants et requièrent vigilance, il semble tout aussi important que les autorités compétentes soient saisies de ce dossier, et correctement.

Je souhaiterais, monsieur le ministre, que vous nous donniez toutes les informations possibles à cet égard.

Le président : La parole est au ministre.

M. Van Parys, ministre de la Justice : Monsieur le président, je peux confirmer à M. Moerman que la BSR de Bruxelles, en l'occurrence la troisième SRC, est effectivement actuellement en charge d'un dossier judiciaire, initié par le parquet de Bruxelles, sur la base d'une plainte datée du 6 décembre 1993. Le juge d'instruction Leys est saisi de ce dossier financier et a chargé la BSR de l'enquête. Comme vous le savez, le choix de charger la BSR de Bruxelles de l'enquête est de la responsabilité du juge d'instruction, en l'occurrence M. Leys. Les capacités et les qualités de ce juge étant reconnues par tous, vous pouvez être rassuré quant à la façon dont sera menée l'enquête.

Il existe actuellement plusieurs enquêtes judiciaires, coordonnées par le magistrat national M. Vandoren, concernant les attentats commis sur les restaurants fast-food des sociétés McDonald's et Quick GB. Comme vous le savez, ces attentats sont revendiqués par l'organisation écoterroriste "Animal Liberation Front". Des enquêtes, coordonnées par le magistrat national, sont en cours à Gand, à Courtrai, à Namur, à Tongres et à Anvers.

Etant donné la compétence des magistrats en charge de ces affaires, vous pouvez ici aussi être rassuré quant à la manière dont sera exercé le contrôle de ces enquêtes.

Suivant mes informations, il ne s'agit pas d'enquêtes proactives. Je dois d'ailleurs vous préciser que ce genre d'enquêtes tombent, conformément à la nouvelle loi Franchimont, aussi sous la responsabilité d'un magistrat.

En résumé, les enquêtes sont effectuées sous la responsabilité des juges d'instruction et sont coordonnées par le magistrat national.

Le président : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Question orale de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Justice sur "la situation et les perspectives pour l'établissement pénitentiaire de Nivelles" (n° 1450)

Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de minister van Justitie over "de toestand in en de vooruitzichten voor de strafinrichting van Nijvel" (nr. 1450)

Le président : La parole est à M. Jean-Paul Moerman.

M. Jean-Paul Moerman (PRL-FDF) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, jeudi dernier, nous avons eu un échange de vues à propos de la situation à la prison de Mons. A cette occasion, monsieur le ministre, vous m'aviez notamment renvoyé à l'examen plus général de la situation des prisons. Vous faisiez sans doute référence à la réponse que vous me donneriez aujourd'hui.

La situation de sursuicidité - mot compliqué mais qui dit bien ce qu'il veut dire - constatée à Mons m'avait amené à vous interpellier une première fois. Nous nous trouvons aujourd'hui dans le cadre de l'établissement de Nivelles dans une situation tout à fait différente mais tout aussi inquiétante.

Divers travaux sont en cours.

Selon une note intérieure du 30 septembre 1998, il semble que, de l'avis même de l'administration des établissements pénitentiaires, il est inconcevable d'héberger des détenus et de faire travailler des agents dans les conditions actuelles.

Je cite : "Pas de sécurité, finition négligée, alarmes, interphones et informatique non encore opérationnels, etc".

Dans le cadre de l'ensemble des travaux projetés, pourriez-vous nous donner un signal fort et positif à l'égard tant du personnel que des détenus qui doivent subir les conditions de détention, lesquelles sont évidemment subordonnées aux conditions de travail des gardiens ?

Le président : La parole est au ministre.

M. Van Parys, ministre de la Justice : Monsieur le président, les travaux de rénovation et d'aménagement sont presque terminés. Une cérémonie d'inauguration a eu lieu le 30 juin dernier, en présence du ministre Flahaut. Il est de coutume de demander l'avis des autorités de gendarmerie en matière de sécurité. Ce fut fait et un

premier rapport confidentiel a été établi. Je ne peux évidemment vous en livrer le contenu, pour des raisons de sécurité. Sur la base de cet avis, quelques travaux doivent encore être réalisés. Actuellement, cinq détenus sont hébergés à Nivelles. Nous devons faire preuve de prudence et nous n'élargirons pas les possibilités de détention avant la fin des travaux ni avant qu'une concertation de base ait eu lieu entre tous les responsables au sein du personnel. Vous voilà sans doute rassuré.

Le président : La parole est à M. Jean-Paul Moerman.

M. Jean-Paul Moerman (PRL-FDF) : Monsieur le ministre, le 30 septembre, un agent de l'administration pénitentiaire tirait une sonnette d'alarme. Je ne demande pas mieux que de vous croire et de vous suivre dans votre réponse. Il m'apparaît néanmoins que l'énumération des manquements serait de nature à revoir quelque peu la situation. Il faut être certain que les renseignements en votre possession sont exacts. Nous sommes le 16 novembre et je n'ai reçu aucune information me précisant que les éléments repris dans le rapport du 30 septembre aient été modifiés. Je ne demande qu'à croire en votre bonne volonté mais il y a une telle distorsion entre votre réponse et les faits révélés que je reste quelque peu sceptique.

Le président : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Question orale de M. Jean-Paul Moerman au ministre de la Justice sur "les moyens mis à la disposition de la cellule "CORPUS" à Mons" (n° 1542)

Mondelinge vraag van de heer Jean-Paul Moerman aan de minister van Justitie over "de middelen ter beschikking gesteld van de "CORPUS"-cel te Bergen" (nr. 1542)

Le président : La parole est à M. Jean-Paul Moerman.

M. Jean-Paul Moerman (PRL-FDF) : Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, si la cellule "CORPUS" fait aujourd'hui l'objet d'une deuxième intervention de ma part, c'est que les conditions de travail de cette cellule sont loin d'être idéales. De temps en temps, les agents de la justice qui n'ont pas d'autre moyen de se faire entendre, lâchent quelques informations à la presse locale. Cette dernière tirait récemment : "La cellule

bouts-de-ficelle". Il s'agit réellement d'une affaire exceptionnelle en Belgique. Il n'y a sans doute pas de précédent de ce type de criminalité et c'est tant mieux. La manière dont la situation évolue nous fait craindre que dans ce dossier quelque peu compliqué comme dans d'autres, nous nous trouvions bientôt face à des situations tout à fait anormales.

Une réunion d'information de la cellule s'est tenue voici environ trois semaines. Les familles des victimes avaient été invitées et les éléments que je vous livre ne sont donc pas confidentiels : il est apparu qu'il restait 787 informations fiables recueillies et à vérifier, sur lesquelles 350 étaient traitées et dont 437 devaient encore être vérifiées sur le terrain.

Or, le terrain est en train de se modifier à Mons puisque la place Léopold fait l'objet d'un réaménagement total. Par conséquent, les vérifications sur le terrain deviendront *de facto* impossibles.

Par ailleurs, en ce qui concerne l'appréciation de certains témoignages, vous savez que l'écoulement du temps est un élément très important.

Etant donné que les bourgmestres ont retiré les agents communaux qui étaient jusque-là adjoints à la cellule "CORPUS" - je pense qu'il en est de même pour les agents délégués par la gendarmerie - et qu'il apparaît que les agents de la police judiciaire qui gèrent les informations de la cellule "CORPUS" et s'occupaient de l'enquête viennent dès à présent d'être à nouveau chargés de l'ensemble des dossiers, nous pouvons craindre que l'enquête soit en danger.

Dès lors, mes questions sont les suivantes.

1. Des moyens matériels et humains vont-ils être redéployés en faveur de la cellule "CORPUS" à Mons afin que le travail d'enquête puisse être repris le plus vite possible ?
2. De nouvelles conventions peuvent-elles être prises avec les communes afin de dégager le personnel absolument nécessaire pour les vérifications de terrain ?
3. La police communale de Mons obtiendra-t-elle des moyens en faveur des effectifs disponibles pour la cellule "CORPUS" ? Le bourgmestre de cette ville a signalé qu'il était disposé à mettre du personnel à la disposition de cette cellule, mais qu'il ne souhaitait pas que le citoyen montois doive en supporter le coût.

Le président : La parole est au ministre.

M. Van Parys, ministre de la Justice : Monsieur le président, je partage l'avis de M. Moerman. Le collège des procureurs généraux a d'ailleurs reconnu que cette enquête était d'intérêt national, compte tenu non seulement du retentissement de cette affaire, mais surtout du caractère spécifique et unique en Belgique de la problématique du traitement d'une enquête de meurtres en série ou de "serial killing".

Il appartient toutefois au procureur général de Mons de décider des effectifs qui devraient être affectés à cette enquête et de préciser les priorités spécifiques à suivre.

La chambre des mises en accusation de Mons a d'ailleurs elle-même prononcé, en date du 12 décembre 1997, un arrêt ordonnant l'élargissement de la cellule "CORPUS" de Mons. Pour mettre cette décision en oeuvre, le procureur général de Mons a fait appel aux services de police et de la gendarmerie de l'arrondissement de Mons.

A la suite des réunions de concertation qui ont eu lieu, il a été décidé de renforcer la cellule "CORPUS" par l'apport de six policiers des communes de Mons et du Borinage, de membres de la gendarmerie de Mons et de membres de la police judiciaire de Charleroi et de Tournai.

Cette solution, qui a fait l'objet d'une lettre du procureur général de Mons, a effectivement créé certains problèmes techniques au niveau du défraiement des heures supplémentaires et du paiement des indemnités journalières d'enquête.

L'échéance prévue dans la lettre étant entre-temps arrivée, le procureur général de Mons, M. Ladrière, m'a fait savoir qu'il venait d'adresser une lettre aux bourgmestres et aux chefs de corps de Saint-Ghislain, Quaregnon, Frameries, Colfontaine, Mons et Dour, ainsi qu'au commandant de gendarmerie du district de Mons, afin d'attirer leur attention sur la nécessité de veiller à ce que soient traitées en priorité les apostilles prescrivant l'exécution des devoirs ponctuels à accomplir dans le cadre de cette affaire.

Pour ce qui concerne la police judiciaire, le procureur général de Mons a demandé à M. De Vroom, commissaire général aux délégations judiciaires, de renforcer les effectifs de la brigade de Mons. Je dois vous préciser ici que les tueries du Brabant relèvent du même ressort. Il conviendra donc de définir les priorités en la matière. En tout cas, le procureur général de Mons a fait le nécessaire pour affecter suffisamment de personnel à la cellule "CORPUS".

En ce qui concerne l'appui logistique, on me signale qu'il n'y a pas, à l'heure actuelle, d'autre demande.

Il me semble donc que les autorités judiciaires ont pris les initiatives nécessaires dans une enquête déclarée d'intérêt national sur décision du collège des procureurs généraux.

Le président : La parole est à M. Jean-Paul Moerman.

M. Jean-Paul Moerman (PRL-FDF) : Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie pour la déclaration de bonnes intentions que vous venez de nous faire.

Toutefois, sur le terrain, on constate le contraire. En effet, le personnel est désaffecté et la cellule "CORPUS" est disloquée. Il n'y a, en fait, à l'heure actuelle, plus de cellule "CORPUS".

Votre réponse est rassurante, mais sur le terrain, la situation est loin de l'être. Vous allez donc certainement examiner la question de plus près.

Il est très bien que le procureur général écrive en disant qu'il faut exécuter les apostilles - il ne manquerait plus qu'il ne le fasse pas - et qu'il faut les exécuter rapidement. Le contraire serait un comble, s'agissant d'une affaire d'intérêt général !

Mais ce n'est pas ce qu'il faut. Il faut du personnel et des moyens. Je crois qu'actuellement, il y a réellement des faits matériels qui justifient une intervention rapide. On effectue pour le moment des travaux qui modifient la géographie des lieux.

Or, on n'a pas vérifié les témoignages et les informations reçues. Comment voulez-vous qu'une reconstitution, même sur la base de témoignages, puisse intervenir ? On est actuellement en train de laisser passer toute une série d'informations. C'est une grave responsabilité à porter.

Vous savez que dans cette affaire, nous sommes devant un individu - ce n'est pas un fou, mais un *serial killer* - qui ne correspond pas au profil criminel habituel et qui, à tout moment, peut être "éveillé". Il serait extrêmement regrettable, qu'un jour, à la lecture du dossier, on dise qu'on avait les éléments pour résoudre ces crimes mais qu'on ne les a pas vérifiés. C'est une responsabilité que nous ne pouvons pas sereinement accepter.

Donc, je vous demande, malgré les informations très optimistes qui vous ont été livrées, de vérifier sur place la réalité de ce qui vous a été dit; de constater que le personnel n'est pas mis à disposition et qu'il n'y a plus de cellule "CORPUS".

Le jour où de nouveaux incidents se produiront, le jour où les avocats des parties civiles, actuellement plaignantes, seront amenés à examiner le dossier et, éventuellement, le jour où les avocats de la défense seront saisis d'un dossier, ils pourront vous reprocher - et c'est un "vous" collectif - de ne pas avoir suivi toutes les pistes.

C'est exactement ce qui s'est passé dans le dossier des tueries du Brabant. Aujourd'hui, on a l'air de dire que ce dossier n'a pas trouvé de solution, mais que cela serait chose faite si l'on avait vérifié immédiatement toutes les pistes.

On reproduit aujourd'hui les mêmes erreurs.

Le président : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mondelinge vraag van de heer Jo Van Overberghe aan de minister van Justitie en aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, belast met Buitenlandse Handel, over "afgedwongen koop" (nr. 1551)

Question orale de M. Jo Van Overberghe au ministre de la Justice et au vice-premier ministre et ministre de l'Economie et des Télécommunications, chargé du Commerce extérieur, sur "l'achat forcé" (n° 1551)

De voorzitter : De heer Jo Van Overberghe heeft het woord.

De heer Jo Van Overberghe (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het onderwerp van mijn interpellatie is inderdaad een compleet andere materie die daarom niet minder belangrijk of minder wraakroepend is.

Mijnheer de minister, ik meende u een aantal vragen te moeten stellen naar aanleiding van een heel mooi pakketje dat mijn echtgenote mocht ontvangen van de uitgeverij Lekturama. Wij kregen dit ongevraagd toegestuurd net als heel wat anderen vermoed ik. Het ging om een mooi pakket met documentatie over binnenhuisarchitectuur. Ik beklemtoon dat wij dit niet hadden gevraagd maar in het begeleidende briefje werden wij wel onmiddellijk als klant en zelfs abonnee aangesproken.

Ik zal dit begeleidende briefje eens voorlezen : "Geachte klantnummer X, onderaan deze brief zit het overschrijvingsformulier voor de betaling van

deze kennismakingszending. Het bedrag is inclusief een vrijwillige bijdrage in de verzendingskosten (69 BEF). Hieronder staan de drie mogelijkheden waartussen u kunt kiezen. 1. Wilt u, zoals bijna alle aanvragers, de volgende zendingen ontvangen dan hoeft u ons dit niet te laten weten. 2. Mocht u om welke reden dan ook deze kennismakingszending binnen tien dagen retour zenden dan betaalt u niets. 3. Wilt u deze kennismakingszending behouden doch verder niets ontvangen dan dient u ons binnen de tien dagen een briefje te zenden waarin u dit mededeelt, hierbij graag uw abonneenummer vermelden. In dat geval zullen wij u geen vervolgzendingen sturen. U kunt overigens na de ontvangst van iedere zending stoppen door ons dit schriftelijk, onder vermelding van uw abonneenummer, te berichten. In dat geval zullen wij u geen zendingen sturen. U betaalt dan alleen de ontvangen zendingen."

Mijnheer de minister, mijn zorg gaat hierbij uit naar de nietsvermoedende, argeloze, eenvoudige en misschien niet zo mondige burger die dergelijke zending ontvangt. Door niets te doen, wordt hij onmiddellijk abonnee en klant van die firma. Als advocaat heb ik in mijn praktijk verschillende keren meegemaakt dat mensen, die niet zo mondig zijn, dit gewoon laten toekomen. Door dergelijke zendingen echter te blijven aanvaarden en ze niet terug te zenden, kunnen zij terechtkomen in een gerechtelijke procedure waarbij men alle kosten gaat opvoeren. Door niets te doen, wordt men op die manier verplicht betalingen te verrichten.

Mijnheer de minister, kan hiertegen iets worden ondernomen ? Ik neem aan dat de uitgeverij Lekturama beschikt over een al dan niet geautomatiseerd bestand. Is deze handelstechniek verenigbaar met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ? Met welke straf kan een dergelijke praktijk worden beteugeld ? Kan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer hiertegen ambtshalve optreden ?

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer Van Parys, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, het eerste deel van de vraag van de heer Van Overberghe was eigenlijk gericht tot minister Di Rupo. Ik geef u graag de informatie die collega Di Rupo mij heeft bezorgd.

Het Bestuur Economische Inspectie is op de hoogte van de praktijken van Lekturama en heeft die ook onderzocht, meer bepaald betreffende de toepassing van artikel 76 van de wet van 14 juli 1991. Volgens het Bestuur Economische Inspectie vormde de aanbidding van Lekturama inderdaad een inbreuk op de bepalingen betreffende de afgedwongen aan- of verkoop op afstand. De Inspectie stelde dan ook ten laste van de strafrechtelijk verantwoordelijke van Lekturama een pro justitia *ex parte* werd een minnelijke schikking voorgesteld. De overtreder heeft deze betaald. Na het opstellen van deze pro justitia heeft Lekturama bepaalde aanpassingen uitgevoerd. Het Bestuur Economische Inspectie zal deze zaak verder opvolgen om te zien in welke mate wordt voldaan aan de bepalingen van artikel 76 van de wet van 1991.

Er is ook een proces-verbaal van waarschuwing opgesteld door het Bestuur Economische Inspectie wegens het vermelden op het overschrijvingsformulier van een bedrag waarin de vrijwillige bijdrage in de verzendingskosten is begrepen.

Wat de verwerking van de persoonsgegevens betreft, beschikt de minister van Justitie niet over een inspectiedienst om terzake controle uit te oefenen. De bevoegdheid tot controle, toezicht en bestraffing inzake deze wetgeving berust bij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bij de burgerlijke rechter en bij de strafrechtbanken.

De artikelen 4 en 9 van de wet inzake de verwerking van persoonsgegevens verplichten de houder van een bestand, indien hij persoonsgegevens verzamelt, de betrokken personen over een aantal elementen in te lichten. Ik zal deze elementen hier niet opsommen want de wetgeving zal u ongetwijfeld bekend zijn.

Indien Lekturama zijn gegevens heeft verzameld zonder de derde in kennis te stellen van de verschillende elementen die voorzien zijn in de wet, dan is er natuurlijk een formele overtreding en kan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer optreden. Volgens artikel 39 kunnen schendingen van de kennisgevingsplicht gestraft worden met een geldboete van 100 tot 100 000 frank. De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kan zowel ambtshalve als na klacht van de betrokkene tegen schendingen van de wet optreden.

Indien de commissie er niet in slaagt een minnelijke regeling tot stand te brengen, dan kan de voorzitter van de

commissie het geschil voorleggen aan de rechtbank van eerste aanleg. De betrokkene kan natuurlijk ook bij de procureur des Konings klacht neerleggen. Bovendien kan de commissie ook de procureur des Konings inlichten.

Via de commissie kunnen de vereiste initiatieven worden genomen en de straffen zijn voorzien. Er bestaat dus een instrument in hoofde van de commissie.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Geert Bourgeois aan de minister van Justitie over "de rechten van de gearresteerden" (nr. 1555)

Question orale de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "les droits des personnes arrêtées" (n° 1555)

De **voorzitter** : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn aandacht werd gevestigd op een bericht in *De Standaard* van 27 oktober 1998 waaruit blijkt dat de VN-commissie voor de mensenrechten van oordeel is dat België te weinig oog heeft voor de situatie van burgers die gearresteerd zijn. Nog steeds volgens dat krantenbericht zou de voorzitter van deze commissie, mevrouw Christine Chanet gesuggereerd hebben dat België een wet zou moeten invoeren die het gerecht verplicht gearresteerden meteen op de hoogte te brengen van hun rechten en hen toelaat contact te hebben met een advocaat en een dokter.

Ik veronderstel dat het hier gaat over het zogenoemde politie-arrest, te onderscheiden van de bestuurlijke aanhouding door de politie die maximum 12 uur mag duren. Het politie-arrest mag maximum 24 uur duren. Het gebeurt in welbepaalde gevallen van betrapting op heterdaad door de politie. Het moet ook worden onderscheiden van het aanhoudingsbevel door de onderzoeksrechter of van het bevel tot vrijheidsberoving op grond van een medebrengingsbevel.

Dit politie-arrest verschaft inderdaad geen rechten aan de gearresteerden. Zij hebben niet het recht een bekende te laten verwittigen, wat bijvoorbeeld wel mag bij een bestuurlijke aanhouding die 12 uur duurt. Zij hebben ook geen recht

op contact met een advocaat wat wel kan voor iemand die door de onderzoeksrechter onder aanhoudingsmandaat is geplaatst.

Omdat in dit artikel melding wordt gemaakt van initiatieven waaraan in België wordt gewerkt, zijn mijn vragen van informatieve aard.

Ten eerste, welke zijn de precieze aanbevelingen van dit rapport met betrekking tot de situatie van de gearresteerden ?

Ten tweede, onderschrijft u deze aanbevelingen ?

Ten derde, welke initiatieven bent u zinnens te nemen ? Is het juist dat gewerkt wordt aan een formulier dat de gearresteerde informeert over zijn rechten ? Is het juist dat de Belgische overheid ermee akkoord gaat dat de gearresteerde vanaf het eerste uur van zijn vrijheidsberoving contact moet kunnen hebben met een advocaat en een dokter ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, collega's, het derde tussentijds verslag dat België heeft afgeleverd in verband met de toepassing van artikel 40 van het internationaal verdrag inzake burger- en politieke rechten werd overgemaakt op 22 oktober 1998.

Naar aanleiding van dit verslag formuleerde de voorzitter van de Commissie voor de rechten van de mens de aanbeveling waarvan sprake in de interpellatie, namelijk dat in een wetgeving moet worden voorzien waarbij de beklaagde bij zijn aanhouding onmiddellijk in kennis wordt gesteld van zijn rechten, alsook van zijn recht op de bijstand van een arts en van een advocaat.

Het verslag dateert van 22 oktober 1998 en de reactie daarop was de aanbeveling. Wij hebben een werkgroep opgericht die zal onderzoeken hoe op deze aanbeveling kan worden gereageerd. Het opstellen van een formulier waarin de aangehouden over het geheel van zijn rechten wordt voorgelicht, zal een element van bespreking zijn in deze werkgroep.

In het kader van de algemene problematiek van de rechten van de gedetineerden, vermeld ik nog dat professor Dupont voortwerkt aan de beginselenwetgeving die een bijzonder belangrijk uitgangspunt is voor het penitentiair beleid. Ik begrijp echter wel dat de gebeurtenissen van de jongste

jaren het probleem van de rechten van de gedetineerden enigszins op de achtergrond hebben verdreven, hoe belangrijk die ook mogen zijn.

De **voorzitter**: De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU): Mijnheer de voorzitter, ik zal de zaak niet nodeloos rekken. Ik dank de minister voor de informatie. Ik zou het onrijps stellen indien hij het verslag of essentijds verslag van deze werkgroep aan de commissie zou bezorgen, zodat wij deze problematiek verder kunnen opvolgen.

De **voorzitter**: Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de staking van de plaatsvervangende magistraten op 3 november 1998" (nr. 1574)

Question orale de M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la grève des magistrats suppléants le 3 novembre 1998" (n° 1574)

De **voorzitter**: De heer Bart Laeremans heeft het woord.

De heer **Bart Laeremans** (VL.BLOK): Mijnheer de voorzitter, de plaatsvervangende magistraten hebben in het begin van de allerheiligenvakantie aankondiging gedaan van hun plannen om gedurende een hele week het werk neer te leggen.

Mijnheer de minister, dit is alweer een novum, en een zeer belangrijk novum, in de Justitie waardoor weer maar eens de vinger wordt gelegd op de malaise die in het gerecht bestaat. De plaatsvervangende magistraten werden tot op heden beschouwd als de meest loyale medewerkers van het gerecht en zelfs zij zijn nu niet meer tevreden.

Wij hebben in het verleden het voorstel gesteund om de promotiekansen voor plaatsvervangende magistraten te beknotten. De wijze waarop zij als plaatsvervanger worden benoemd, is namelijk nogal eenvoudig en het gaat niet op dat zij zonder een eigenlijke bekwaamheidsproef ineens als voltijds magistraat kunnen functioneren. Dat betekent echter niet dat wij alle eisen van die magistraten zomaar ongepast of onbelangrijk zouden vinden. Zo formuleren zij bijvoorbeeld een belangrijke aanklacht met betrekking tot het pro deo-karakter van hun werk. Zij

moeten nog altijd gratis vonnissen schrijven, zowel in de functie van vrederechter als in de functie van rechter van eerste aanleg. Ik weet niet in welke mate dat ook geldt voor het hof van beroep. Zij worden op geen enkele manier gehonoreerd voor de kwaliteit van hun werk. Wanneer elke financiële stimulans ontbreekt, zal die kwaliteit natuurlijk ook niet echt hoog zijn. Vroeger bestond er nog het vooruitzicht op een eventuele benoeming als voltijds magistraat, maar ook die stimulans is wegge gevallen.

Hoe kan de minister tegemoetkomen aan de eisen van de plaatsvervangende magistraten? Ik meen toch dat iedereen er baat bij heeft dat zij hun werk op een adequate manier blijven doen zolang zij niet door een voltijds magistraat worden vervangen. Sommigen hebben zelfs bedenkingen bij de noodzaak zelf om plaatsvervangende magistraten in te schakelen, maar zolang zij er zijn, moet hun werk op de ene of de andere wijze worden gehonoreerd. Wat is het standpunt van de minister over deze staking en de eisen van de plaatsvervangende magistraten?

De **voorzitter**: De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Laeremans, als ik het goed heb begrepen is de aanleiding tot de actie niet zozeer de vergoeding maar wel de regelgeving in verband met de benoemingen, waartoe de wetgeving terzake in het parlement werd goedgekeurd. U dient zich dus tot die wetgever te wenden. Ik herinner mij dat ik in mijn hoedanigheid van lid van deze commissie de bedenking heb geformuleerd dat deze wet een onvoldoende waardering inhield voor de plaatsvervangende magistraten. U dient dus in eigen boezem te kijken in de plaats van te interpelleren op basis van gegevens die niet echt de aanleiding zijn tot de staking.

De plaatsvervangende rechters hebben uiteraard ter gelegenheid van deze actie het probleem gesteld van de vergoeding. Ik geef grif toe dat op dat vlak een aantal punten ter discussie kunnen staan. Toch is het helemaal niet zo dat deze mensen pro-Deo werken. De plaatsvervangende rechters worden op twee manieren vergoed. Allereerst is er de forfaitaire vergoeding ten belope van een bedrag dat gelijk is aan de helft van de wedde van de titularis voor zover men alle functies overneemt van de afwezige magistraat. De maandelijks vergoeding bedraagt momenteel bruto 90 489 frank in het hof van beroep, 84 576 frank in het vrederecht eerste

klas, 77 925 frank in het vrederecht tweede klas en 67 875 frank voor een rechter of substituut in de rechtbank van eerste aanleg. Dat is niet echt een pro-Deovergoeding, hoewel ik het met u eens ben dat deze vergoedingen "relatieve" vergoedingen zijn. Een tweede wijze van vergoeding van de plaatsvervangende rechters is de vergoeding per prestatie, voor zover men geregeld gedurende een maand een titularis vervangt. Deze vergoeding bedraagt 1 500 frank bruto per zitting voor een raadsheer en een vrederechter en 1 200 frank voor een rechter in de rechtbank van eerste aanleg. Zij is niet geïndexeerd en sinds 1976 onveranderd gebleven. Ik ben bereid de procedure te starten om het ministerieel besluit dat de vergoeding per prestatie vastlegt, aan te passen naar het voorbeeld van het dossier dat hangende is inzake de aanpassing van de vergoedingen van de sociale rechters en de rechters in handelszaken. U zult in de gegevens van de begroting merken dat we in de indexering hiervan hebben voorzien. Ik ga ermee akkoord na te gaan op welke wijze wij ook deze indexering kunnen invoeren. Als wij dat doen met terugwerkende kracht vanaf 1976 zou men kunnen komen tot een nagenoeg verdubbeling van de vergoedingen, waardoor zij een redelijk niveau zouden bereiken.

Hiermee zouden wij tegemoetkomen aan bepaalde prerogatieven. Het essentiële probleem is evenwel de regeling inzake de benoemingen. Op dat punt moeten degenen die deze regeling hebben uitgewerkt evenwel zichzelf ondervragen in de plaats van de minister van Justitie die zelf de grootste twijfels heeft geuit omtrent de aanleiding van dit wetgevende initiatief.

De **voorzitter**: De heer Bart Laeremans heeft het woord.

De heer **Bart Laeremans** (VL.BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb mij uitdrukkelijk uitgesproken tegen enige wijziging op dat vlak. Wij hebben ons volledig achter de goedgekeurde wetgevende initiatieven geschaard.

Het gaat hier evenwel om het feit dat de plaatsvervangers nog grotendeels pro-Deo werken. U hebt gesproken over de uitzonderingssituatie. U zegt dat deze regeling geldt als een plaatsvervanger alle functies overneemt. U hebt daaraan niet toegevoegd dat dit voor bepaalde periodes moet zijn die zich slechts in zeer uitzonderlijke gevallen voordoen.

Minister **Van Parys** : Ik heb gezegd : "wanneer het per prestatie is en wanneer het een maandelijkse vergoeding is". Als u alle details wil, kan ik u die geven, maar dan zal ik mijn spreektijd overschrijden.

De heer **Bart Laeremans** (VL.BLOK) : Mijnheer de minister, als u zegt "per prestatie, dat is enkel wanneer het om een hele maand gaat", is dit onvolledig. De gewone vervangingen, die door plaatsvervangers worden gedaan - dat is - schien in 90% van de gevallen - gebeuren pro-Deo. Ook daaraan en moet mag iets worden gedaan.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

Interpellatie van de heer Geert Bourgeois tot de minister van Justitie over "de doorlichting van het Antwerpse parket" (nr. 2114)

Interpellation de M. Geert Bourgeois au ministre de la Justice sur "la radioscopie du parquet d'Anvers" (n° 2114)

De **voorzitter** : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU) : Mijnheer de voorzitter, ik probeer zo kort mogelijk te zijn.

Mijnheer de minister, op 26 oktober 1998 heeft een aantal leden u geïnterpelleerd naar aanleiding van de voorpublicatie van het boek van Chris De Stoop en het feit dat het parket van Antwerpen toen een zeer slecht signaal had gegeven. U hebt toen gezegd dat men nooit een signaal van *non possumus* kon geven en hebt bij die gelegenheid verwezen naar een doorlichting die omtrent het Antwerpse parket werd gevoerd door het Nederlandse bureau CMG-Den Haag BV. U hebt naar aanleiding van deze interpellatie een aantal maatregelen in het vooruitzicht gesteld, onder andere dat er een toezicht delegatie zou komen van mensen van het parket-generaal naar het parket van Antwerpen om daar bijstand te verlenen en te helpen een en ander weer op het goede spoor te zetten.

De studie van CMG pleit voor het aanstellen, naast de procureur, van een adviseur die gedelegeerde verantwoordelijkheden en bevoegdheden zou krijgen van de procureur des Konings. Deze doorlichting is volgens mij van een totaal andere orde en veel indringender dan die van ABC. Ik meen dat nog een andere studie zou kunnen

worden gemaakt, onder meer omtrent de doorstroming. Allicht waren de middelen daarvoor te beperkt. Misschien kunt u ons de kostprijs van de studie meedelen.

Ik concludeer dat deze studie ons toelaat een kijk te hebben op de werking van een parket. In verband met enkele belangrijke punten bevestigt deze studie wat ik hier reeds voorzichtig heb geformuleerd na contact met een aantal "actoren" op het terrein te Antwerpen. CMG zegt : "De huidige structuur binnen de parketorganisatie is niet helder. De onduidelijke structuur heeft ook tot gevolg dat veel medewerkers hun taak naar eigen inzicht invullen. De onduidelijke structuur heeft daarnaast tot gevolg dat magistraten min of meer een eigen beleid voeren en daarvoor een eigen werkwijze hebben ontwikkeld die niet is afgestemd op de werkprocessen van het administratieve apparaat. In de huidige situatie is nauwelijks sprake van decentralisatie". Dat is natuurlijk het probleem. Men zegt dat een korpsoverste "managementbevoegdheden" moet hebben, maar dan rijst onmiddellijk de vraag welke gedecentraliseerde bevoegdheden er zijn om echt een beleid te voeren. Het studiebureau zegt verder : "Dit betekent dat de speelruimte van het management per definitie te beperkt is, maar binnen de parketorganisatie zelf is het principe van delegatie van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ook niet toegepast. Juridisch geschoolde medewerkers ontbreken", enzovoort.

Betreffende een ander belangrijk punt waarover ik u reeds heb ondervraagd, met name de informatie, stuit ik op een markante passage : "De thans bij het parket in gebruik zijnde informatiesystemen bieden de mogelijkheid om inzicht te geven in het aantal in behandeling zijnde dossiers en de verblijfplaats ervan. Deze systemen zijn echter niet toereikend om als stuurinstrumenten te fungeren. Ze leveren geen stuurinformatie aan de hand waarvan het management een beleid kan formuleren of beslissingen kan nemen". Ik denk dat dit een heel belangrijke bemerking is. Verder zegt men : "Daarmee ontbreekt het per definitie aan stuurmogelijkheden voor het management. Overigens dient nog te worden opgemerkt dat de magistraten deze systemen niet kunnen raadplegen omdat ze geen aansluiting en dus geen toegang op het netwerk hebben".

Ik heb ook vragen gesteld over het gestructureerd overleg. Ik citeer verder : "Van een gestructureerd overleg op de verschillende niveaus binnen de parketorganisatie is geen sprake. Er is bijvoorbeeld geen periodiek gestructu-

reerd overleg tussen de hoofdsecretaris en de leidinggevenden van de verschillende afdelingen". Zij eindigen met : "De wijze waarop thans leiding en sturing wordt gegeven behoeft dringend verbetering. Het in gang zetten van verbeteringen op alle hiervoor genoemde aspecten vergt veel van het management. Geconstateerd kan worden dat het huidige management op dit moment onvoldoende in staat is invulling te geven aan haar huidige functie. Bovendien is het huidige management niet toegerust om het dringend noodzakelijk geachte veranderingsproces vorm te geven. Een kwalitatieve impuls op het gebied van verbetering van de bedrijfsvoering en veranderingsmanagement is een absolute voorwaarde. Geadviseerd wordt om een adviseur aan te stellen die gedelegeerde verantwoordelijkheden en bevoegdheden krijgt van de procureur".

Mijnheer de minister, ik pin mij vooral vast op de zware conclusie dat geconstateerd kan worden dat het huidige management op dit moment onvoldoende in staat is invulling te geven aan zijn huidige functie. Dat stemt overeen met wat mij door verschillende mensen werd gesignaleerd. Ik heb dat trouwens gezegd in mijn interpellatie van 26 oktober. Men zegt dat er een structureel probleem is evenals een probleem op het gebied van leiding geven. Ik spreek mij niet uit over de persoon van de procureur.

Mijnheer de minister, dit is een probleem dat u op beleidsniveau raakt, los van de andere aspecten die hiermee gemoeid zijn. Kan men volstaan met in te gaan op de aanbeveling van het studiebureau dat er naast de procureur een adviseur moet komen ? Dit lijkt mij niet echt verenigbaar met de beslissing genomen in het kader van de Octopusakkoorden waarin wordt bepaald dat het de korpsoverste zelf is die voor het management zorgt. In verband met de hoven van beroep hebben wij trouwens gezegd dat de bestaande mandaten van coördinator tijdelijk zijn. De verantwoordelijkheid moet uiteindelijk bij de korpsoverste en de eerste voorzitter zelf komen te liggen. Ik meen in de pers gelezen te hebben dat men zou ingaan op de suggestie om iemand naast de procureur te plaatsen. Dat is niet in overeenstemming met de Octopus-akkoorden.

Wij hebben herhaaldelijk gesproken over het feit dat het mogelijk is dat zelfs knappe juristen niet meteen managementcapaciteiten hebben. Kunt u op dat vlak geen initiatief nemen ?

Ik verneem dat er sprake van is dat de betrokken procureur zijn ambt voortijdig zou neerleggen. Is het juist dat hij

een stap terug zou zetten of een andere functie zou gaan bekleden, zodat hij niet langer de leiding van het parket heeft?

Mijnheer de minister, bij mijn weten is er al meer dan drie miljard frank geïnvesteerd in de informatisering van Justitie. Als ik dit lees, heb ik echter vragen. Wat zult u ondernemen om toe te laten dat de informatisering ertoe leidt dat er beleidsmatige conclusies kunnen worden getrokken en dat alle magistraten op het netwerk zijn aangesloten?

Tot slot bevestigt dit wat ook ABC reeds had gezegd, zij het veel theoretischer. Er moet dringend werk van worden gemaakt dat de mensen van het parket zich echt bezig kunnen houden met beleidswerk. Zoals geformuleerd in de aanbevelingen van de commissie van de Senaat moeten zij proactief kunnen optreden en niet alleen zaakgericht werken. Eén van de sleutels daartoe is dat zij ontslagen worden van tal van administratieve taken.

Mijnheer de minister, ik weet dat u maatregelen vooropstelt om daarvoor ondersteuning te bieden. Dat is echter niet voldoende. We moeten zeer dringend een stap verder gaan. Wij moeten nagaan wie bijvoorbeeld de sepot-beslissing moet nemen en de opvolging van de processen-verbaal van de politie waarbij de dader onbekend is, moet behandelen. Zijn dit al dan niet beleidsmatige zaken? Daarover moeten wij een debat voeren.

Mijnheer de minister, ik weet dat u bereid bent om die richting uit te gaan en de nodige maatregelen te nemen. De ongeveer vijftig mensen van het parket van Antwerpen moeten zich kunnen bezighouden met hun "core business", het bestrijden van de misdaad.

De voorzitter: De minister heeft het woord.

De heer Van Parys, minister van Justitie: Mijnheer de voorzitter, eigenlijk begrijp ik de ondertoon van deze interpellatie niet.

Het behoort tot de verdienste van het parlement en van mijn voorganger dat de gevraagde doorlichting werd uitgevoerd. De heer Bourgeois bevestigt dat hij de vier rapporten omtrent de doorlichting heeft ontvangen, maar gebruikt deze om kritiek te leveren op het beleid van de minister van Justitie, terwijl het precies het departement van Justitie is dat de doorlichting liet uitvoeren. Dit gebeurde op vraag van de procureur des Konings, teneinde naar aanleiding van de mededeling op 15 september van de resultaten van de

audit over het parket en het ministerie, de nodige initiatieven te kunnen nemen om de toestand te remediëren.

Wat kunnen wij nog meer doen? Ik aanvaard dus niet dat deze doorlichting thans wordt aangewend om kritiek te leveren op het beleid van de minister van Justitie. Deze audit werd precies uitgevoerd om de nodige initiatieven te kunnen nemen en alle mogelijke middelen te kunnen inzetten in het kader van de georganiseerde criminaliteit te Antwerpen.

Na een onderhoud met de procureur-generaal van Antwerpen werden een aantal maatregelen genomen. Zo werden drie magistraten van het parket-generaal aangeduid om de toestand op het niveau van het parket van de procureur des Konings te corrigeren. Op basis van de vaststellingen van de magistraten bij het parket-generaal en van de resultaten van de audit zal worden nagegaan welke andere initiatieven nog moeten worden genomen.

In een antwoord op een vorige interpellatie zegde ik reeds dat het nodige wordt gedaan op het vlak van het recherche-management, zodat het mogelijk wordt het tij op organisatorisch vlak te doen keren. Bovendien kan ik u meedelen dat de procureur des Konings op 1 september 1999 de leeftijd van 65 jaar zal bereiken en met ingang van die datum zijn pensioen heeft aangevraagd.

Met al deze elementen moeten wij rekening houden bij de aanpassingen, zowel op organisatorisch vlak als wat de bemanning betreft. En dan heb ik het niet eens over het dossier waarover wij vandaag enkele uren van gedachten wisselden.

Inzake de leiding van het parket meen ik dat het parket-generaal de nodige bewarende initiatieven en stappen heeft genomen. De opvulling van het uitgebreide kader van substituten blijft weliswaar een probleem, omdat het aantal kandidaten voor het parket beperkt is. Misschien moet worden gedacht aan de herinvoering van een leeftijdsgrens voor de stagiairs voor de overstap van het parket naar de zetel. Immers, momenteel gaan heel wat stagiaires rechtstreeks naar de zetel. Via de invoering van de leeftijdsgrens zou de carrière echter kunnen starten na een stage bij het parket, waarna desgevalleend kan worden gepostuleerd voor de zetel. Eens de reorganisatie van het openbaar ministerie is afgerond en zodra in pools kan worden gewerkt zal de aantrekkingskracht van het parket veel groter zijn. Dit zal ook de kwaliteit van het werk ten goede komen.

Het voorbije weekend heeft de Senaatscommissie voor de Justitie het wetsvoorstel inzake de reorganisatie van het openbaar ministerie afgewerkt zodat de Kamer het ontwerp binnenkort zal kunnen bespreken.

Mijnheer de voorzitter, als u het mij toestaat, zet ik de opsomming van de initiatieven verder. De vragen waren uitgebreid. Om te voorkomen dat wordt geopperd dat er niets gebeurt, wens ik omstandig te antwoorden.

De heer Bourgeois stelt voor een managementfunctionaris aan te stellen. Ik deel zijn standpunt terzake niet en verkiez veeleer managementondersteuning en -bijstand. De bestaande hiërarchie van het parket-generaal die wettelijk een aantal bevoegdheden heeft, moet haar verantwoordelijkheid blijven opnemen. Er werden 3 magistraten aangesteld en belast met een specifieke opdracht. In de toekomst zal het parket-generaal zijn rol moeten vervullen inzake doorlichting, toezicht en kwaliteitscontrole. Bovendien verkiez ik een managementondersteuning en -bijstand door het parket-generaal omdat de kostprijs van managementconsultants erg hoog is en niet in verhouding staat tot hetgeen men van de korpsversterkte en de structuur van het openbaar ministerie mag verwachten.

Wat de informatisering betreft zijn de vaststellingen van het auditbureau een momentopname. Op 26 oktober heeft het Centrum voor informatieverwerking van mijn departement de integratie van de pc's van de magistraten in een netwerk en een informatieuitwisseling als prioriteit gesteld. Op dit ogenblik wordt de uitwisseling van gegevens volop getest. Ik herinner u eraan dat minister Wathelot gekozen had voor afzonderlijke offertes afhankelijk van parket en zetel. De verschillende systemen moeten compatibel worden gemaakt zodat gegevens vlot kunnen worden uitgewisseld.

Mijnheer de voorzitter, ik ga wel akkoord met het standpunt van de heer Bourgeois dat administratieve taken die aan het parket worden opgelegd maar die geen toegevoegde waarde hebben zoals de controle op de registers van de burgerlijke stand, moeten worden uitgesloten. De administratieve afhandeling van een aantal vormen van criminaliteit zal moeten worden uitgebreid. Ik verwijs terzake naar het experiment in het ressort van het hof van beroep te Gent met betrekking tot de autonome politieafhandeling dat zeer positief wordt onthaald.

Een andere vorm van ondersteuning van het parket is het voorstel om gespecialiseerde parketmedewerkers

toe te voegen aan de parketmagistraten. De Octopuspartners hebben een wet-tekst terzake ontvangen.

De voorkeur van het auditbureau inzake de aanstelling van een management-functionaris kan niet kwalijk worden genomen omdat de audit tot stand is gekomen op basis van de huidige wetgeving.

Audits zijn een bijzonder handig instrument waarop we ons kunnen baseren om een aantal initiatieven uit te voeren. Sinds 15 september werden rees heel wat initiatieven genomen. Alhoewel ik kan begrijpen dat men nog verder wil gaan, herinner ik u aan de afspraak die in deze commissie werd gemaakt. De audit doet de vaststellingen, daarna neemt men de initiatieven.

Ik wil niet het slachtoffer zijn van het feit dat ik u de documentatie bezorg; ik wil niet dat deze documentatie daarna wordt gebruikt om aan te tonen dat het beleid van justitie niet voldoet. Dit is niet de correcte manier van handelen.

De **voorzitter** : Mijnheer de minister, ik kan u bevestigen dat de informatie ter beschikking werd gesteld, weliswaar in de commissie Opvolging.

De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU) : Mijnheer de voorzitter, ik heb nooit beweerd dat wij die informatie niet zouden hebben gekregen. Wij hebben de ABC-studie via de opvolgingscommissie ontvangen. Kort na de interpellatie van 26 oktober 1998 hebben wij ook de studie van CMG gekregen. Ik heb dit niet aangekaart. Ik ben ook niet verantwoordelijk voor wat een collega poneert in zijn interpellatie-verzoek. Ik heb het alleen over mijn interpellatie.

Mijnheer de minister, ik had het vooral over het probleem van leiding. Ik verneem uit uw antwoord dat u niet ingaat op het denkkader dat het studiebureau heeft geschetst. Dit is naar mijn mening inderdaad correct.

Op mijn vraag of naast de korpsoverste, die geacht wordt het management te doen, een managementfunctionaris zal plaatsnemen, zegt u niet in te gaan. U verwijst naar uw antwoord op de interpellatie van 26 oktober over de bijstand door het parket-generaal.

Dit is natuurlijk een delicate aangelegenheid, maar uit die studie blijkt dat er inderdaad een probleem is van leiding geven. Ik verneem dat op 1 september 1999 de procureur de leeftijd van 65 jaar bereikt en dan voortijdig vertrekt.

Dat betekent meteen dat het parket van Antwerpen nog een klein jaar dat probleem, dat door het studiebureau vrij scherp wordt geschetst, zal kennen. In de toekomst zal aan de parketten-generaal een bijkomende taak worden gegeven, zoals die in het Octopusakkoord werd uitgetekend. Dat impliceert natuurlijk niet dat telkens er problemen rijzen, mensen van het parket-generaal moeten worden gedelegeerd om de zaken op te ruimen. Dit zou kunnen in noodgevallen, wat hier inderdaad het geval is. U hebt echter niet veel tijd meer. Ik kan uw maatregelen terzake onderschrijven. In principe zal het de bedoeling zijn dat de korpsoverste zelf zijn korps in handen heeft en het beleid voert dat moet worden gevoerd. Terzake is er nauwelijks sprake van een beleid. Er is dus een levensgroot probleem.

Wat de informatisering betreft, onthoud ik uit uw antwoord dat op 26 oktober de opdracht gegeven werd om bij prioriteit werk te maken van integratie in een netwerk en van uitwisseling. Blijft het punt dat ook in deze studie is vermeld dat de informatiesystemen geen stuurinformatie geven, bijvoorbeeld over wachttijden, bewerkingstijden of doorlooptijden. Ik vermoed dat de programma's daartoe niet zijn uitgerust. Ik verzoek u ook hiervan werk te willen maken.

Mijnheer de minister, u wil niet het slachtoffer zijn van de openheid die u aan de dag legt. Ik vind het normaal dat wij die studie krijgen. Ook uw voorganger deelde die stukken mee. Ik wil u niet in een slachtofferrol drukken, maar ik vind het wel normaal dat het parlement zijn taak van controlerende instantie op zich neemt. De studie die ik op 26 oktober niet kende, bevestigt dat er een groot probleem is qua leiding.

Mijnheer de minister, ik vermoed dat naar aanleiding van uw beleidsnota wij ook nog over een aantal andere punten zullen kunnen discussiëren. Dit document bevat enorm veel gegevens als basis voor het beleid. Als alles wat hierin staat moet worden opgelost, en niet alleen wat Antwerpen betreft, dan is er nog heel wat werk voor de boeg.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Samengevoegde mondelinge vragen van :

- de heer **Geert Bourgeois** aan de minister van Justitie over "de inbraak in het Brusselse justitiepaleis in het weekend van 31 oktober 1998" (nr. 1592)

- de heer **Ignace Van Belle** aan de minister van Justitie over "de inbraak en diefstal in het justitiepaleis te Brussel" (nr. 1594)

Questions orales jointes de :

- M. **Geert Bourgeois** au ministre de la Justice sur "le cambriolage commis au palais de justice de Bruxelles pendant le week-end du 31 octobre 1998" (n° 1592)

- M. **Ignace Van Belle** au ministre de la Justice sur "le cambriolage et le vol au palais de justice de Bruxelles" (n° 1594)

De **voorzitter** : De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer **Geert Bourgeois** (VU) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag betreft de inbraak in het Brusselse justitiepaleis in het weekend van 31 oktober 1998. Volgens de pers gebeurde die inbraak doelgericht : de inbrekers zouden recht naar de correctionele griffie van het hof van beroep zijn gegaan. Blijkbaar hadden zij vooral interesse voor drie welbepaalde dossiers van drie topmagistraten. Dat was blijkbaar het enige voorwerp van inbraak. Achteraf kwam er nog wel het gegeven bij van het knipseldossier in de zaak-Cools maar of dit relevant is, weet ik niet.

Mijn vraag houdt vooral verband met de opnieuw aan de orde gestelde problematiek van de veiligheid van gerechtsgebouwen. Ik interpeleerde daarover reeds op 23 juni 1997. Toen al hadden wij kennis van zware incidenten zoals de brandstichtingen te Eupen en Bergen en de inbraak te Gent. Uw voorganger heeft dan maatregelen aangekondigd, maar ik stel vast dat men steeds drierster te werk gaat. Te Kortrijk heeft men mij gezegd dat men gewoon 's ochtends, bij het openen van de rechtbank, heeft gemerkt dat daar een aantal mensen had overnacht. Dit kon zomaar en blijkbaar hadden zij dan ook nog drugs gebruikt. Dit was een vrij onschuldige aangelegenheid : er werd blijkbaar niets beschadigd. Toch wijst dit erop dat er iets schort aan de veiligheid van onze gerechtsgebouwen.

Toen ik uw voorganger daarover interpeleerde, heeft hij geantwoord dat de zeer strenge maatregelen na de CCC-aanslagen geleidelijk werden afgebouwd. Als ik spreek met de mensen op het terrein, merk ik dat zij hun hart vasthouden. Vroeg of laat zal er volgens hen toch een catastrofe gebeuren.

Ik heb dan ook een aantal vragen.

Ten eerste, klopt het dat het voorwerp van inbraak uitsluitend de dossiers van de drie topmagistraten was ?

Ten tweede, werden die dossiers geheel of gedeeltelijk gestolen ?

Ten derde, bestaat er eventueel enig verband tussen die dossiers ? Was er bijvoorbeeld een en dezelfde onderzoeksmagistraat ?

Ten vierde, kan dit een weerslag hebben op het gerechtelijk onderzoek ? Eerder werd geïnterpelleerd over het verdwijnen van een dossier, wat blijkbaar niet klopte. Toch heeft het parket dat argument ingeroepen om te zeggen dat dossier geen vooruitgang kon maken.

Ten vijfde, zijn er stukken verdwenen ? Moet er een wedersamenstelling gebeuren ?

Een tweede reeks vragen heeft betrekking op de veiligheid in gerechtshoeven.

Ten eerste, hoeveel inbraken en diefstallen waren er in gerechtshoeven sinds 1995 ?

Ten tweede, welke schade werd daarbij aangericht en wat werd er gestolen ?

Ten derde, hoever staat het met de veiligheidsmaatregelen die minister De Clerck op 23 juni 1997 heeft aangekondigd ?

Hij heeft toen onder andere gezegd dat er een anti-inbraakalarm komt dat wordt aangesloten op het controlesysteem van de rijkswachtpermanenties. Tevens zouden er meer huisbewaarders komen en meer veiligheidspersoneel. Er zouden versterkte en tegen inbraak beveiligde kasten worden aangekocht en er zouden maatregelen worden genomen om de computergegevens onuitwisbaar te maken. Bovendien zouden vier industriële ingenieurs worden aangeworven, met speciale adviesbevoegdheid inzake veiligheid. Werden die maatregelen uitgevoerd ? Welk budget werd daarvoor ingeschreven en besteed in 1997 en 1998 ?

Welke conclusies trekt u ten slotte uit de recente inbraak in het Brusselse justitiepaleis ? Overweegt u bijkomende veiligheidsmaatregelen ? Denkt u aan bewaking, ook 's nachts ? Overweegt u camera's te installeren ? Op hoeveel raamt u de kostprijs van een afdoende bewaking ?

De **voorzitter** : De heer Ignace Van Belle heeft het woord.

De heer **Ignace Van Belle** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, zoals gezegd werden wij geconfronteerd met een zeer vreemde inbraak tijdens de Allerheiligenperiode. Daarbij ging men aan de

haal met onder meer een doos persknipsels uit het dossier-Cools. Voorts verdwenen een aantal diskettes en sommige dossiers werden doorsnuffeld. In dit laatste geval betrof het drie topmagistraten. Ik noem het dossier van de Luikse advocaat-generaal Marc de la Brassine, tegen wie een onderzoek loopt omdat hij criminelen zou hebben getipt over gerechtelijke onderzoeken.

Bovendien wordt hij ervan verdacht seks te hebben gehad met minderjarige jongens. Het tweede dossier waarvoor de "bezoekers" interesse toonden, gaat om het dossier tegen de Luikse advocaat-generaal Franz-Joseph Schmitz die ervan verdacht wordt verdachten te hebben afgeperst. Ook zouden de inbrekers belangstelling hebben gehad voor het dossier tegen de Gentse raadsheer Jan Beirens. De dieven moeten naar specifieke zaken op zoek zijn geweest aangezien zij geld en andere waardevolle stukken ongemoed lieten.

Mijnheer de minister, weet u ondertussen naar wat de dieven echt op zoek waren ? Is het mogelijk dat zij stukken uit de dossiers hebben gestolen maar dat deze diefstal nog niet is vastgesteld omdat nog geen volledige inventaris is opgemaakt van de dossiers ? Bestaat er een verband tussen de dossiers, waardoor men de interesse van de inbrekers voor deze specifieke dossiers zou kunnen verklaren ? Heeft het ministerie van Justitie maatregelen genomen om de beveiliging van de correctionele griffie van het hof van beroep van Brussel te verhogen om op die manier nieuwe diefstallen te voorkomen ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys**, minister van Justitie : Mijnheer de voorzitter, ik zou het eerst willen hebben over de feiten die plaatsvonden in het weekend van 31 oktober en 1 november.

De diefstal met braak vond plaats op een niet nader bekend tijdstip dat zich moet situeren tussen vrijdag 30 oktober om 16 uur en maandag 2 november om 8 uur 's morgens in de lokalen van de griffie van de kamer van inbeschuldigingstelling van het hof van beroep van Brussel. Deze diefstal werd ontdekt door het onderhoudspersoneel. De deuren van de hoofdingang van de correctionele griffie werden geopend door middel van braak. Er zijn blijkbaar drie burelen doorzocht. In het lokaal van de overtuigingsstukken werden verscheidene kartonnen dozen meegenomen die inderdaad betrekking hebben op de zaken de la Brassine, Schmitz en

Beirens. Een plastic zak met geld bleef onaangeroerd. De daders hebben vermoedelijk de vlucht genomen via het fotokopielokaal dat toegang geeft tot de gang van het krijgsauditoraat.

De eerste vaststellingen zijn gebeurd door het rijkswachdetachment van het justitiepaleis, bijgestaan door het labo van de gerechtelijke politie. Onderzoeksrechter Staes-Pollet is gelast met het onderzoek. Er is onmiddellijk overgegaan tot een plaatsopneming. Uit de gedeeltelijke inventaris die inmiddels werd opgesteld, kan op dit ogenblik worden opgemaakt dat de volgende stukken zijn verdwenen : een verzegelde doos met krantenknipsels betreffende het dossier-Cools en de inhoud van twee omslagen die gescheurd en leeg werden teruggevonden en die uittreksels van de bankrekeningen van de la Brassine bevatten. Het nazicht naar verdere stukken wordt thans nog voortgezet. De nodige herstellingen aan de toegangsdeuren van de griffie werden nog dezelfde dag uitgevoerd.

Het gerechtelijke onderzoek is aan de gang maar heeft tot op dit ogenblik geen nuttige elementen opgeleverd. Uit het verslag dat de procureur-generaal van Brussel heeft overgezonden, blijkt dat er geen verband bestaat tussen de verschillende dossiers tenzij het feit dat het telkens gaat om dossiers die door het hof van beroep worden behandeld omwille van het voorrecht van rechtsmacht. De diefstal heeft alleen betrekking op overtuigingsstukken en niet op stukken van het eigenlijke dossier.

De heer Bourgeois heeft een overzicht gevraagd van de verscheidene diefstallen die sinds 1995 hebben plaatsgevonden.

In 1996 was er een inbraak en een brandstichting in het hof van beroep te Mons. De schade was bijzonder groot, niet alleen door de brand zelf, maar ook door de rookontwikkeling en het bluswerk. De diefstal was eerder beperkt.

In 1997 was er een inbraak en een brandstichting in de rechtbank van eerste aanleg te Eupen. De schade was beperkt tot de vernietiging van het interieur van enkele lokalen en de gevolgen van de inbraak zelf. Er was geen expliciete diefstal. Evenwel werden enkele dossiers door de brand vernietigd en werd heel wat materiaal grondig beschadigd.

In 1997 was er eveneens een inbraak en diefstal in het gerechtshoeven te Gent. De schade was miniem en beperkte zich voornamelijk tot de beschadiging van

een aantal binnendeuren in de kelder. Er was wel een belangrijke diefstal van overtuigingsstukken en aangeslagen voorwerpen.

In 1998 was er nogmaals een inbraak in het gerechtshuis te Gent. De schade was vrij miniem, omdat men niet verder in het gebouw kon binnendringen. Daar werd toen wel de sleutelbos weggenomen, wat gevaarlijk had kunnen zijn. Maar men heeft onmiddellijk alle sloten veranderd, zoals dat hoort, zodanig dat een diefstal geen verdere nadelige gevolgen kon hebben.

In 1998 was er een inbraak en een diefstal in het justitiepaleis te Brussel. De schade was nagenoeg onbestaand, behoudens de deuren die ingevolge de inbraak waren beschadigd. Ik heb overigens die diefstal uitvoerig besproken naar aanleiding van punt 1.

Dan was er op zaterdag 8 augustus 1998 nog een inbraak en een brandstichting in de politierechtbank van Namen. Ik herinner mij dat nog levendig, want het werd mij meegedeeld met het eerste telefoontje dat ik op de eerste dag van mijn vakantie kreeg. De schade was aanzienlijk en heeft ons genoodzaakt om extra-huisvesting te zoeken. Het archief werd gedeeltelijk vernietigd en alle burelen werden doorzocht en beschadigd. Op basis van mijn informatie kan ik u meedelen dat er geen documenten zijn weggenomen.

Tussen 1995 en 1996 hebben zich nog een aantal kleinere diefstallen vooral in vrederechten voorgedaan, onder andere in La Louvière en Schaarbeek. Het ging daarbij om daden van vandalisme en de ontvreemding van computerinstallaties. Blijkbaar is er hier en daar toch geïnformatiseerd!

Voorts vraagt men welke initiatieven er met het oog op de beveiliging zijn genomen. Ik zal terzake vrij summier antwoorden omdat ik, omwille van de veiligheid, onmogelijk gedetailleerd op de veiligheidsmaatregelen of het gebrek daaraan kan ingaan, opdat ik later niet zou worden geïnterpelleerd omdat ik de aanstichter zou zijn geweest van misdrijven in gerechtshuizen.

Nadat het met de verschillende actoren was besproken werd, begonnen met de uitvoering van het aangekondigde veiligheidsplan waarop de heer Bourgeois heeft gealludeerd. Zo werd in het kader van het meerjarenprogramma-Justitie een machtiging verleend tot aanwerving van personeel vanaf 1 januari 1999. U zult daarvan de repercussie in de begroting terugvinden.

Wat de veiligheidsnormen betreft, werd in 1997 en begin 1998 een basisdocument opgesteld waarvan de bepalingen

in alle nieuwbouw, vernieuwbouw en/of restauratie van bestaande gerechtshuizen zullen worden toegepast. Daarin wordt uitvoerig een aantal beveiligingsvoorzorgen omschreven, zoals het type van beglazing, de sloten, het inbraakvrij concept van de gebouwen, het controlesysteem voor de toegang, het alarmsysteem en de verbinding met de 101-centrales.

Het document wordt nu samen met de bouwheer, die daarvoor trouwens ook politiek verantwoordelijk is, met name de Regie van de gebouwen - want daarvoor is de minister van Justitie niet verantwoordelijk - besproken en stelselmatig in alle projecten toegepast.

In de begroting 1998 werd bij de Regie van de gebouwen een specifieke vermelding opgenomen en nu reeds worden de eerste aanbestedingen uitgeschreven.

Daarnaast wordt door de veiligheidsofficier van de rijkswacht een gericht en volledig onderzoek ingesteld. In die optiek werd reeds een aantal gerechtshuizen onderzocht, namelijk te Gent, Antwerpen, Eupen, Mechelen, Brugge en Tongeren. Tegen midden 1999 zal er een volledig overzicht ter beschikking zijn.

Wat de beveiligde kasten betreft, kan worden meegedeeld dat door de bevoegde dienst systematisch dergelijke kasten worden aangekocht. Bovendien bieden zij een extra beveiliging inzake specifieke misdrijven die daaromtrent in het verleden werden geconstateerd.

Wat de inbraak in het gerechtshuis te Brussel betreft, zal de bestaande nachtbewaking actief worden opgevoerd. Er is een dossier in opmaak om naast de bestaande camera's een bijkomend aantal camera's te plaatsen met een permanente registratie. Er is een studie aan de gang inzake een aangepaste toegangscontrole. Er zullen een aantal extra kasten worden geleverd om de diefstal van dossiers, waarvan sprake, in de kiem te smoren.

Dit zijn de globale gegevens zonder in detail te treden omwille van de redenen die ik heb uiteengezet.

De voorzitter: De heer Geert Bourgeois heeft het woord.

De heer Geert Bourgeois (VU): Mijnheer de voorzitter, ik zal geen verdere details vragen. Ik begrijp de terughoudendheid van de minister terzake.

Ik vraag alleen daaraan absolute prioriteit te geven omdat men toch wel vaststelt dat de misdadigers steeds drierster te werk gaan.

Dit zijn zaken die 10 tot 15 jaar geleden nauwelijks voorstelbaar waren. Ik onderschrijf dan ook uw maatregelen terzake. Ik hoop dat ze bij voorrang en met de maximaal mogelijke middelen zullen worden uitgevoerd.

De voorzitter: De heer Ignace Van Belle heeft het woord.

De heer Ignace Van Belle (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik vind het droevig te moeten vaststellen dat de minister alle mogelijke gerechtshuizen, waar reeds werd ingebroken, zomaar met de glimlach opsomt.

Minister Van Parys: U stelt mij een vraag en ik geef u het antwoord.

De heer Ignace Van Belle (VLD): U doet dat echter met de glimlach en dat vind ik bedroevend.

De voorzitter: De glimlach is bedroevend.

Minister Van Parys: Ik zal u de volgende maal met een uitgestreken gezicht antwoorden.

De heer Ignace Van Belle (VLD): Mijnheer de minister, ik blijf erbij dat ik dit bedroevend vind. Men zou ook de zaak kunnen omkeren en vragen in welke gerechtshuizen nog niet werd ingebroken.

De voorzitter: Collega's, ik stel voor dat we niet masochistisch te werk gaan.

De heer Ignace Van Belle (VLD): Mijnheer de voorzitter, de minister zegt dat een gedeeltelijke inventaris werd opgemaakt. Wanneer zal deze inventarisatie volkomen beëindigd zijn? Zijn er al dossiers waarvoor een volledige inventaris werd opgesteld?

Minister Van Parys: Mijnheer Van Belle, de feiten dateren van 1 november 1998. Ik kan u alleen de gegevens tot op dit ogenblik bezorgen. 1 november is nog niet zo lang geleden.

De heer Ignace Van Belle (VLD): We moeten er toch voor zorgen dat er niet te veel achterstand ontstaat zoals in andere zaken.

Minister Van Parys: Wij zijn vandaag 16 november.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Question orale de M. Didier Reynders au ministre de la Justice sur "l'expérience belge en matière de surveillance électronique de détenus" (n° 1591)

Mondelinge vraag van de heer Didier Reynders aan de minister van Justitie over "het Belgische proefproject inzake elektronische bewaking van gedetineerden" (nr. 1591)

Le président : La parole est à M. Didier Reynders.

M. Didier Reynders, président du groupe PRL-FDF : Monsieur le président, monsieur le ministre, le Conseil des ministres a décidé, le 20 décembre 1996, de mener une expérience en matière de surveillance électronique de détenus à la prison de Saint-Gilles. Elle a débuté au mois de mars 1998. Elle devait s'appliquer à trois catégories de personnes dans le cadre du processus pénal :

- avant le procès, afin de réduire la détention préventive;
- au niveau du jugement en lieu et place d'une peine privative de liberté ou comme modalité de peine d'emprisonnement;
- lors de la libération anticipée ou quand les détenus arrivent en fin de peine.

Cette expérience à la prison de Saint-Gilles est régie par deux circulaires ministérielles, celle du 24 novembre 1997 et celle du 27 mars 1998.

Voici mes questions :

- Pour quelles raisons un secret aussi important semble-t-il entourer les deux circulaires ministérielles ? Pouvons-nous avoir une information quant à leur contenu et leurs conditions d'application ?
- Combien de détenus, au total, ont été concernés par cette expérience ? On a cité le chiffre de 7 ou 8, ce qui me paraît relativement peu par rapport à la population pénitentiaire concernée.
- Le système a-t-il également été appliqué aux prisons de Louvain et Nivelles ?
- Avez-vous une idée de la date de fin de cette expérience pilote et, dès lors, de la période au cours de laquelle vous pourrez nous présenter une évaluation dans ce domaine ? Je rappelle que vous l'avez annoncée dans la note de politique générale (aux pages 15 et 16). Quand aurons-nous des résultats définitifs ?

Le président : La parole est au ministre.

M. Van Parys, ministre de la Justice : Monsieur le président, deux systèmes techniques différents sont utilisés. Le premier concerne le "bracelet de cheville", lequel est fourni par Belgacom et permet un contrôle permanent de la personne placée sous surveillance. Le deuxième consiste en un test régulier de reconnaissance vocale, par l'intermédiaire du téléphone.

La réglementation qui régit actuellement l'expérience est basée sur la directive ministérielle du 27 mars. Selon cette directive, les personnes qui entrent en ligne de compte sont les détenus condamnés à une peine définitive qui purgent une ou plusieurs peines d'emprisonnement d'une durée totale de 3 ans maximum, dans la mesure où ils entreront en ligne de compte pour une libération provisoire dans un délai d'un mois minimum et de trois mois maximum.

Cependant, un certain nombre de condamnés ne peuvent pas bénéficier de la surveillance électronique. Il s'agit plus précisément de condamnés pour abus sexuels à l'égard de mineurs, de condamnés pour cause de trafic de stupéfiants et d'hormones et des cas dits "problématiques" qui concernent notamment des personnes ayant de graves problèmes familiaux et relationnels. Je tiens à préciser que ces dispositions ne sont pas évidentes à prévoir dans les cas que je viens de citer.

Les candidats, ainsi que les personnes vivant sous le même toit, doivent marquer leur accord pour une telle mesure. Ils doivent en outre justifier d'un emploi du temps qui est important pour l'avenir, tel qu'un travail, une formation, une thérapie, ainsi que d'un logement situé dans l'arrondissement judiciaire de Bruxelles, Louvain ou Nivelles.

Comme vous le savez, l'expérience a débuté le 1er mars 1998. Au départ de l'expérience, 50 à 100 individus contrôlés ont été proposés comme objectif. A l'instar de ce qu'avaient révélé les expériences menées à l'étranger, l'expérience belge a connu des débuts difficiles. Le nombre de candidats retenus demeurait restreint et l'on s'est rendu compte que cette expérience serait trop limitée pour permettre de procéder à une évaluation efficace. C'est la raison pour laquelle il a été décidé que l'expérience ferait l'objet d'une évaluation interne approfondie dès le 1er octobre 1998.

Cette évaluation intermédiaire a révélé la nécessité de préciser la répartition des tâches entre les différents services associés à cette surveillance, ainsi que la nécessité de revoir les critères de sélection.

Cette évaluation a été traduite dans une nouvelle directive, qui entrera en vigueur dans les prochains jours.

Selon cette directive, il a été décidé d'étendre le groupe-cible à tous les condamnés à des peines définitives n'appartenant pas aux catégories exclues, donc sans plus tenir compte de la limite maximum de trois ans d'emprisonnement. Ce système de surveillance doit contribuer à permettre une transition progressive entre la privation totale de liberté et la libération. On va donc élargir le nombre de condamnés susceptibles de faire l'objet de cette surveillance spécifique.

En outre, dans cette nouvelle directive, l'exigence d'avoir purgé au minimum un mois de la peine d'emprisonnement effective a été abandonnée.

L'expérience s'est déroulée sur huit personnes. Aucun incident n'est survenu. Les problèmes techniques qui se posaient, relatifs notamment au bracelet de cheville ou au système de reconnaissance de la voix, ont été résolus. Je pense donc que la nouvelle directive permettra une meilleure évaluation du système visant à réaliser un mode de surveillance tout à fait actuel.

Les nouvelles directives feront l'objet d'une nouvelle évaluation après une période de six mois.

Le président : La parole est à M. Didier Reynders.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Monsieur le président, je remercie le ministre de ses informations.

J'aimerais vous poser deux questions complémentaires.

1. Les directives sont-elles déjà disponibles ?
2. Est-il exact que le coût de ce système est à charge des détenus eux-mêmes ? J'ai entendu parler de 5 000 francs par mois.

Le président : La parole est au ministre.

M. Van Parys, ministre : Je vais m'informer au sujet de la disponibilité des directives.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Nous aimerions à tout le moins en prendre connaissance.

M. Van Parys, ministre : Je vous ai déjà donné quelques informations. Je vais m'enquérir des modalités concernant la disponibilité de ces directives. Je ne tiens évidemment pas à prendre des engagements que je ne peux pas tenir, c'est pourquoi je réserve ma réponse.

Par ailleurs, en ce qui concerne la contribution, dans la première directive - qui est encore valable actuellement -, une contribution mensuelle de 5 000 francs était réclamée aux candidats à la licence électronique. Il s'agissait en quelque sorte d'une responsabilisation. Mais il était possible de déroger à cette obligation de contribution.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Il s'agissait donc bien de 5 000 francs par mois.

M. Van Parys, ministre : C'est exact. Dans la nouvelle directive, on remplace la contribution mensuelle de 5 000 francs par une caution pour le matériel et par une contribution de 100 francs par jour pour les personnes disposant d'un revenu. Cette mesure a été prise par analogie avec la contribution payée par les personnes en semi-liberté.

Là aussi, en fonction de la situation sociale spécifique des personnes concernées, il est possible d'obtenir une dérogation.

M. Didier Reynders (PRL-FDF) : Il ne faut donc pas nécessairement un revenu pour entrer en ligne de compte.

M. Van Parys, ministre : Exactement.

Le président : L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Samengevoede mondelinge vragen van :

- de heer Ignace Van Belle aan de minister van Justitie over "de laatste ontwikkelingen in verband met car-en homejacking in ons land" (nr. 1593)

- de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "het fenomeen home-jacking in Halle-Vilvoorde" (nr. 1595)

Questions orales jointes de :

- M. Ignace Van Belle au ministre de la Justice sur "les récents développements en matière de car- et homejacking dans notre pays" (n° 1593)

- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "le phénomène de homejacking à Halle-Vilvoorde" (n° 1595)

De voorzitter : De heer Ignace Van Belle heeft het woord.

De heer **Ignace Van Belle (VLD) :** Mijnheer de voorzitter, na de carjacking wordt het gerecht de jongste tijd geconfronteerd met een nieuw fenomeen, de homejacking. Sedert enkele maanden worden verschillende eigenaars van duurdere wagens 's nachts uit het bed gelicht en onder bedreiging van een wapen verplicht hun autosleutels te overhandigen. Dit fenomeen zou vooral de jongste drie maanden verspreid zijn in de "slaapgemeenten" rond de hoofdstad.

Volgens de parketten zou het gaan om een goed georganiseerde, goed geïnformeerde en erg professioneel werkende bende. De bende zou alleen al in de streek rond Asse meer dan 190 keer hebben toegeslagen. Voorts vernemen we uit de pers dat zich de laatste weken een totaal nieuw fenomeen voordoet, namelijk dat chauffeurs van dure wagens worden klemgereden door een auto met een vals blauw zwaailicht, waarna zij van hun wagens worden beroofd.

Wij hebben daarover enkele vragen.

Zijn er vermoedens dat deze allernieuwste vorm van carjacking het werk is van dezelfde bende die zich de laatste tijd in homejacking heeft gespecialiseerd? Hoeveel gevallen van deze allernieuwste vorm van carjacking zijn bij de parketten bekend? In welke streken wordt deze manier van carjacking gesignaleerd? Bestaat er een mogelijkheid om de valse van de echte blauwe zwaailichten te onderscheiden? Wat raadt de minister de burger aan te doen wanneer hij door een auto met een blauw zwaailicht zonder andere speciale kentekens wordt achtervolgd? Ik weet wel dat men vorige week in Leuven enkele personen heeft aangehouden die zich in een dergelijke wagen verplaatsten, maar veel is er nog niet over geweten.

De voorzitter : De heer Bart Laeremans heeft het woord.

De heer **Bart Laeremans (VL.BLOK) :** Mijnheer de voorzitter, mijn vraag had betrekking op het fenomeen in de streek Halle-Vilvoorde, maar ondertussen zijn dezelfde zware feiten ook in het Leuvense en in het Mechelse gesignaleerd. Het kwaad breidt zich steeds maar uit, maar het is blijkbaar vanuit het Brusselse afkomstig.

De voorbije jaren werden wij veel geconfronteerd met overvallen op geldtransporten. Dat is voorlopig gelukkig verminderd. Nu maakt men

echter nog veel weerlozer slachtoffers, namelijk de individuele burger. Men gaat hem thuis opzoeken en men verplicht hem op een gewelddadige manier zijn autosleutels te overhandigen. Ik vind dit nog veel erger omdat geldkoeriers gewapend zijn en toch meer voorbereid zijn op het risico dat zij lopen. Wij vernemen dat mensen tot tweemaal toe dergelijke dramatische gebeurtenissen meemaken. Wanneer er vroeger mensen werden gegijzeld, werd daar dagen over gesproken. Vandaag is dat een van de zovele faits divers. Alles vervlakt en wij komen in steeds ergere situaties terecht.

Kunnen wij een overzicht bekomen van het aantal gevallen en van de gemeenten waarin zij zich voordoen? Gaat het steeds om dezelfde bende? Heeft men een idee waar de voertuigen naartoe gaan? Hoe komt het dat er zo weinig coördinatie is geweest? Verschillende onderzoeksrechters waren hier tegelijk mee bezig. Hoe verloopt de coördinatie nu? Graag kreeg ik een antwoord op al deze vragen, maar het is natuurlijk niet de bedoeling gegevens te bekomen die het geheim van het onderzoek kunnen schaden.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Van Parys, minister van Justitie :** Mijnheer de voorzitter, het fenomeen van de home- en carjacking is inderdaad onrustwekkend en bijzonder hinderlijk voor degenen die het meemaken. Het geeft ongetwijfeld een bijzonder onbehaaglijk gevoel van onveiligheid. Slachtoffers hebben overigens reeds herhaalde malen met mij contact opgenomen.

Volgens het CBO van de rijkswacht zouden tot op heden bij benadering - hoewel de cijfers dagelijks zouden moeten worden aangepast - een tweehonderdtal gevallen van home- en carjacking zijn gesignaleerd in Brussel, een zeventigtal in Dendermonde en zouden vooral de westkant van Brussel - richting Dendermonde - en Antwerpen zijn getroffen. Het CBO beschikt evenwel nog niet over volledige statistieken terzake. Deze cijfers geef ik u dus met enig voorbehoud.

Sinds begin oktober is de nationaal magistraat gelast met de coördinatie tussen de parketmagistraten van Brussel, Leuven en Nijvel. We hebben immers het gevoel dat hier sprake is van een georganiseerd optreden. Er werden reeds verscheidene vergaderingen gehouden om het fenomeen van de homejacking op een gecoördineerde manier te bestrijden. Ook de parketten van Dendermonde en Antwerpen zullen hierbij worden betrokken.

Ingevolge deze coördinatie werden reeds verscheidene aanhoudingen verricht in de arrondissementen Brussel, Nijvel en Antwerpen. Er zijn aanwijzingen dat sommigen personen die werden aangehouden deel uitmaken van eenzelfde organisatie. Men kan hieruit uiteraard niet concluderen dat er slechts één enkele bende actief zou zijn. Integendeel, men vermoedt dat tal van organisaties op dat vlak actief zijn. Zij zijn blijkbaar goed georganiseerd want diverse gestolen voertuigen werden teruggevonden in Frankrijk en Spanje. Er zijn aanwijzingen dat ze bestemd waren voor Noord-Afrika. Tevens zijn er vermoedens dat verscheidene voertuigen bestemd waren voor het Oostblok en het Midden-Oosten.

Ik wil beklemtonen dat het fenomeen de vereiste prioriteit en coördinatie verdient. Het breidt zich immers al te snel uit. Wij moeten trachten het tijdig te beheersen. Mijns inziens moeten we alle initiatieven nemen om de pakkans te vergroten, vandaar dat het effectief aan politiemensen zich hiermee prioritair moeten bezighouden.

De voorzitter : De heer Ignace Van Belle heeft het woord.

De heer Ignace Van Belle (VLD) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wou nog even wijzen op het fenomeen van de blauwe zwaailichten, waarop u geen antwoord hebt gegeven. Ook de rijkswacht biedt dienaangaande geen uitkomst. Wat raadt u de burger terzake aan? Het gaat hier om automobilisten die terecht stoppen omdat ze daartoe worden aangezet door een wagen met een blauw zwaailicht. Hebt u daarover reeds gesproken met de rijkswacht of met de politiediensten in het algemeen?

De voorzitter : De heer Bart Laeremans heeft het woord.

De heer Bart Laeremans (VL.BLOK) : Mijnheer de voorzitter, ik wens nog op één zaak te wijzen, hoewel ik vaststel dat al een nationaal magistratuur met deze zaak bezig is.

Dit is iets dat zich op het lokale niveau afspeelt, voornamelijk in de brede rand rond Brussel. Ik hoop dat men dan ook

niet vergeet om er lokale politie-eenheden, via de IPZ, actief bij de betrekken. U hebt daarover niets gezegd, mijnheer de minister, maar ik durf te veronderstellen dat dit gebeurt als noodzakelijke component van de bestrijding van dit fenomeen.

De voorzitter : Wenst u daarop te antwoorden, mijnheer de minister?

Minister Van Parys : Mijnheer de voorzitter, ik kan alleen maar zeggen dat men bijzonder voorzichtig moet zijn.

De heer Ignace Van Belle (VLD) : Hoe kunt u het onderscheid maken?

De voorzitter : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 19.12 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 19.12 heures.*
